

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 5, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS V

Kanados Lietuvių Savaitraštis

Nr. 699

PENKTADIENIS, KO VO (MARCH) 2, 1945, T. ORONTO, ONTARIO

M E T A I X I V

RAUDONOJI ARMIJA KERTA PUSIAU POMERANIJA IR IZOLIUOJA DANCIGA

KANADIEČIAI, AMERIKIEČIAI IR BRITAI PUOLA IŠ KITO ŠONO

LONDONAS. — Raudonoji Armija pasivėrė pirmyn Pomeranijoje ir užėmė svarbų susisiekimo centrą Bublitz. Šis miestas tik 28 mylių nuo Baltijos. Pasiekus Baltiją šioj srityj, Dancigas būtų atkiristas panašiai, kaip kad Karaliaučius.

Maršalo Rokosovskio kariuomenė užėmė virš 100 apgyventų vietų šioj srityj tik per kelias dienas.

Tuo tarpu smarkiai pagyėjo vakarinis frontas. Kanadiečiai, britai ir amerikiečiai varosi pirmyn daug smarkiau ir baigia spausti vokiečius prie Reino upės. Amerikiečiai visai arti Kelno miesto (Cologne).

Pasiekus Reino upę, taip vadinama Siegfried linija bus jau užpakalyje ir beliks tik Reino upės skerspajė kelyje į Vokietijos gilumą. Kanados Pirmoji armija jau pasiekė Reino upę 35 mylių frontu, šiauriniame vakarų fronto gale.

Sąjungininkai Jau Pasirėngę, Sako Britų Premjeras

LONDONAS. — Britų premjeras Vinstonas Čiorčilis, raportuodamas parlamentui apie Jaltos konferenciją, pareiškė, kad sąjungininkai jau pasirėngę sutikti vokiečių susmukimą.

Jis taipgi nurodė, kad bus imamasi atitinkamų priemonių Vokietijos sutvarkymui, kad ji jau negalėtų kariauti.

Jo nuomone, lenkų klausimas bus teisingai išspręstas. Kurzono linija, sako jis, buvo padaryta, kada Sovietų Sąjunga turėjo labai mažai draugų ir negalėjo būti jai per daug prielanki. „Jeigu aš palaikau rusų pusę“, sako jis, „tai už tai, kad aš tikiu, jog tai teisingiausias padalinimas teritorijos...“

Suėmė 23,000 Nacių Poznany

MASKVA. — Raudonoji Armija jau likvidavo nacių garnizoną Poznanyje, Lenkijoje. 25,000 nacių užmušė ir 23,000 suėmė nelaisvėn.

Breslavoj, Silezijoje, yra apsepta virš 100,000 nacių. Taipgi nemažai nacių apsepta Karaliaučiuje ir Latvijoje. Latvijoje apsepta 30 divizijų likučiai.

Nuo to laiko, kada Raudonoji Armija pradėjo dabartinę ofensyvą, vokiečiai neteko virš milijono kariuomenės užmuštais ir belaisviais.

Lietuvos geležkelečiai ir Kaukazo vokiečiai išardė žinoma, no gyventojai darbuojasi minimas geležkelis jau sutaisytas.

Vilniuje Motinos Gauna 617,334 Rublius Paramos

VILNIUS (Press Wireless). — Apie 35 motinos šiemet turindios po daugiau vaikų gavo iš valdžios didelės paramos. Joms paskirta 617,334 rubliai. Nevedusios motinos taipju gauna valdžios paramos vaikų auginimui (karo metu daug tokių motinų pasitaiko).

Ta suma yra tik pirmas mokestis toms motinoms. Darbo invalidai gauna draubūjų.

Senjems ir invalidams paskirta 130 prieglaudos namų, Prūdiškėse, Vilniaus apskrity.

Po vokiečių tie žmonės gyvenė baisiame skurde.

Del aprūpinimo invalidų maistu, užvesti ūkiai priežiūroj Liaudies Komisarų Socialės Gerovės. Šie ūkiai taipgi teikia pagalbą ir žmonėms su didelėmis šeimomis ir kitiems reikalingiems pašalpoj.

Taipgi įsteigta senatorija invalidams sužeistiems patirijotiniame kare, taip ir džiova gavusiems. Ji yra Bekerinuose, švenčionių apskrityje.

Liaudies Komisaratas atidarė taipgi trumpus kursus lavinimui medikalių aptarnautojų. Instrukcijos šiuose kursuose duodamos Leningrado Medikalio Instituto profesorių.

Tuojuo po Vilniaus išlaisvinimo atsteigta Dailes Galerija paroda meno kūrinių. Jau įvyko paroda. Ji atidaryta laike apvaikščiojimo Spalių Revoliucijos sukakties. Tokios parodos laikyta ir kituose miestuose. Vilniuje ypač buvo didelė ir įspūdinga.

Cia buvo kūrinių 26 artistų. Buvo piešinių Antano Gudaičio, kurie atkreipė ypatingo dėmesio. Gero įspūdiu darė ir kūrinių Justino Viežinskio — „Vilniaus Vaiz-

PENKI KRASTAI ANT JUODOJO SĄRAŠO

LONDONAS. — Jungtinės Tautos padėjo ant juodojo sąrašo Ispanija, Svedija, Sveicarija, Portugalija ir Argentina. Gali būti pridėta ir Airija.

Šios šalys nebus priimtos į taikos konferenciją net jeigu jos paskelbtų karą hitlerininkams.

Iš jų reikalaujama daugiau: pakeisti profasistines valdžias.

„Socialistinė“ Svedija, Sveicarija, Portugalija, Ispanija ir Argentina darė didelį biznį su naciiais ir daug jiem padėjo.

Francūzai Nuėję 471 Hitlerininką

PARYŽIUS. — Francijos teismas jau nutėse 5,845 nacių bendradarbius, jų tarpe 471 mirtimi.

Yra suimta arši 70,000 nacių bendradarbių. Nemažam skaičini iš jų bus didelė bausmė.

Elogiausia pačėtis laikraštinių, nes visos jų idėjos buvo išlietos ant popierio ir dabar labai sunku išsisukti. Kitai sakant, jie patys nusikryžiavojo Francijos visuomenės akyse, girdami nacių „naują tvarką“, kalbėdami apie nacių pergalę ir ragindami francūzais dėtis su vokiečiais.

TOKIJO MIESTAS PERGYVENA BAISIAS ATAKAS IŠ ORO

WASHINGTON. — Po 200 skrendančių tvirtovių, gelbint kokiems 600 mažesnių bombierių nuo orlaivanešiu, atakuoja Tokijo miestą kone kas dieną. Tokijo miestas, kaip ir kiti japonų centrai, dabar pergyvena beveik tąką ir Berlynas.

Tuo tarpu amerikiečių kariuomenė muša japonus Filipinuose ir Iwo Jimoj. Pastaroji sala randa visi Japonijos pašonė.

Vokiečiai Kratosi Hitlerio Partijos

MASKVA. — Sovietų korespondentai patiria idomių dalykų vokiečių žemėj. Jiems yra daug juoko, kaip dabar tie „aukštostios rasės“ žmonės lanksto sprandus prieš raudonarmiečius.

Viename miestelyje buvo įsakyta visiems nacių partijos nariams susiregistruoti. Susirinko ilga eilė. Visi teisinosi, kad jie save gelbėdamiesi stojo ton partijon. Kada jie buvo suregistruoti, miestelio burmistras pribėgo prie korespondento, kuris stebėjo registraciją, ir susuko: „O ką jūs dabar darysite su mumis?“

Ija Erenburg praneša iš Rytų Prūsijos, kad jokių partizanų nepastebėti.

Vokiečiai, norėdami pastoti paleido daug vandens į laivus. Vietomis kanadiečiai naciečius plaukiant amfibilią, išsprogdino užtvankas ir buvo užklupti ir negalėjo išiti. Šis vaizdas parodo kanadiečius plaukiant amfibiliomis tankais.

80,000 Vilniečių Dalyvavo Savo Išlaisvintojų Vado Laidotuvėse

MASKVA (Press Wireless). — Dešimtą valandą ryto, laidotuvių traukiniu įvažiuojant į Vilniaus geležkelio stotį, garvežio švilpukas pranešė apie pribuvimą į Sovietų Lietuvos sostinę generolo Ivan Danilovič Cerniakovskio, du kartu apskelbto Sovietų Sąjungos herojum, žymaus armijos vado ir vyriausio Trečiojo Baltarusijos fronto komandieriaus lavono.

Senasis Lietuvos miestas, kurį išlaisvino iš vokiečių įsiveržėlių generolo Cerniakovskio kariuomenė, prisidengs liūdesiu. Ant namų iškeltos vėliavos pridengtos juodomis uždanomis. Visur įstatytos specialės laikraščių laidos.

Lietuvos respublikos valdžios ir centrinių organizacijų vadai, Raudonosios Armijos dalių komandieriai ir fabriky darbininkai atstovai atvyko į stotį pasitikti laidotuvių traukinį.

Žuvusioj draugaj komandieriai išnešė karstą iš vagono ir įnešė į automobilį. Laidotuvių procesija tuomet lėtai ėjo žmonių prisikimšiomis gatvėmis linkui Lietuvos SSR Liaudies Komisarų Tarybos rūmų miesto centre.

Lietuvos žmonės labai gerbia I. D. Cerniakovskio vardą. Arti 8,000 vilniečių praėjo pro karstą Liaudies Komisarų Rūmų salėj. Darbininkai iš fabriky, tarnautojai iš raštinių, intelektualai, raudonarmiečiai, moterys, vaikai ir seneliai. Motinos kėlė aukštyn savo vaikučius, kad jie galėtų pamatyti ir atminti Sovietų Lietuvos sostinės išvadotojo išvaizdą.

Karsto galvinyje stovėjo juodai pridengtos Trečiojo Baltarusijos fronto dalių vėliavos. Prie jų buvo prisegti ordenai, kuriuos jos lai-

Generolas Ivan D. Cerniakovskis, Lietuvos išvadotojas, žuvs nuo priešo kulkos.

mėjo sunkiose kovose su priešais. Po toms vėliavomis Sovietų kariiviai ir karininkai išlaisvino Vilnių, Kauną ir kitus Lietuvos SSR miestus, o dabar piekia priešą ant vokiečių žemės — Rytų Prūsijos teritorijoj.

Garbės sargyba buvo mainoma kas penkias minutes. Sargais stovėjo Sovietų Sąjungos didvyriai, kurie aturėjo tą aukštą garbę kovodami generolo Cerniakovskio kariuomenės eilėse, žuvusiojo Trečiojo Baltarusijos fronto komandieriaus atstovai, generolai ir kiti Raudonosios Armijos karininkai.

Trečią valandą po pietų salė buvo uždaryta. Tuoj po to laidotuvių procesija pradėjo eiti į Ožeskenės aikštę.

Ji ėjo lėtai Gedimino gatvė. Jos priešakyje vežė daugybę vainikų. Paskui sekė žuvusiojo Trečiojo Baltarusijos fronto komandieriaus kovoj užsitarnauti garbės ženklai: du auksinės žvaigždės medaliai, Sovietų Sąjungos didvyrio ženklai, Leni-

no ordenas, keturi Raudonosios Vėliavos ordenai, du Suvorovo ordenai, pirmos klasės; Kutuzovo ordenas, pirmos klasės; ir Bogdano Chmelnickio ordenas, pirmos klasės.

Karstas buvo padėtas prie šviežiai iškasto kapo Ožeskenės aikštės centre, kur amžinai ilsisi kiti kovos herojai už Vilniaus išlaisvinimą.

M. Gedvilas, Lietuvos SSR Liaudies Komisarų Tarybos pirmininkas, užlipo ant platformos. Paskui jį pasekė pulkininkas generolas Kuznetsovas, aukščiausios komandos generalinio štabo atstovas; leitenantas generolas Makarovas, Trečiojo Baltarusijos fronto komandos atstovas. Justas Paleckis, Lietuvos SSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininkas, pareiškė:

„Vardas armijos generolo Cerniakovskio, du kartu paskelbto Sovietų Sąjungos herojum, surištas su Sovietų...“

Rumunijoj Reiškiasi Vidujinis Neramumas

MASKVA. — Rumunijos žmonės demonstruoja ir ker-tasi su policija kaip Buchareste, taip ir kituose miestuose.

Zmonės nepatenkinti premjero Radesku valdžia ir reikalauja tikrai demokratinės valdžios. Radesku valdžia lauzo paliaubų sutartį ir nepildo prizado nubausti Hitlerio talkininkus.

Manoma, kad Radesku valdžia greitai laiku sugrius ir bus sudaryta kita, įtraukiant daugiau atstovų iš Tautinio Demokratinio fronto, kurį sudaro komunistai, socialistai, unijos ir kiti.

Liaudies Balsas

VIENTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGĖS, IŠEINA ŠYKI I SAVAITĘ

Prenumeratos kaina: Kanada ir Didžioji Britanija mėnuis \$3.00; pusę metų \$15.00. Visur kitur metams \$3.50; pusę metų \$1.75. Atskira kopija 6 centai

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, Ontario, Canada. ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO, LIAUDIES BALSAS

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto

MOKYTI ŽMONES, BET NIEKUS PLIAUSKIA

Profesorius Kirkonel, kuris aną sekmedienį kalbėjo Toronto lietuvių smetonacijų susirinkime, yra atsižymėjęs mokslo žmogus. Bet jis save gadina maišydamasis su fašistuojančiais elementais ir skelbdamas visokias nesąmones apie Sovietų Sąjungą. Kada jis pereina prie politikos, virsta tikru neišmanėliu, poltiniu vaikū.

Tos skaitlinės apie "boševikų nužudytus" lietuvius sveiką sensą turinčiam žmogui atrodo daugiau negu keistos. Visų pirmaisiai, tie žmonės, kurie tas skaitlines paduoda, iki šiol nepadarė nei vienos pavadės iš tų šimtų tūkstančių. Pradžioje karo buvo suminėję nekuriuos dvasiškius, bet vėliau tas jiems blogai išėjo, nes kiti atsirado ir pasirodė esą gyvi ir sveiki.

Kitas dalykas, koks gi tikslas žudyti žmones, kuomet Sovietų Sąjunga ieško tos šalies, kaip ir kitų, draugystės? Žudymai draugystės juk neneša. Vokiečiai, žudydami nekaltus žmones, nustimė nuo savęs ir buvusius simpatikus.

Sovietų Sąjunga juk neturi neapykantos linkui lietuvių. Priešingai, jos elgėsi praityje visumet įrodė jos simpatiją. Jeigu ji pyktų, tai pyktų ant Suomijos, Rumunijos ir Vengrijos. Bet ar jūs girdėjote ką nors panašaus apie tuos kraštus? Ne. Suomijoj net atviri fašistai neliečia mi, tebeina parlamento narių pareigas, nors sulig sutarties fašistai turi būti uždaryti, kitaip sakant, jų organizacijos panaikintos. Tas pats ir Rumunijoj.

Tik Lietuva ir Latvija su Estija yra taip "baudžiamos." Kodel gi jos taip baudžiamos? Už tai, kad jos toliau nuo pasaulinių centrų, mažiau apie jas žinomajamasi didiaplių reporterių. Apie jas galima visai rašyti ir kalbėti, nes patikrinti faktus niekam neapeina. O ką sako tų kraštų žmonių veikėjai, laikraštininkai, ir tai nekreipiama domės.

Padėtis Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje nieku nesiskiria nuo aplamos padėties. Raudonoji Armija nei boševikai žmonių nežudo ir nežudys. Jeigu kurie bus per daug nusizengę ir bus teismam patraukti, tai apie juos visi žinosi. Bus praneštos jų pavardės ir kokia jiems bausmė uždėta, kaip kad buvo paskelbtos nubastų francūzų pavardės.

O tie mokytai žmonės, kurie tauzija tokias nesąmones apie žudymus tūkstančių, tikrai žemina savo vardą.

KONSERVATIVŲ VADO MELAS

Kada pameluoja eilinis organizacijos ar partijos narys, tai dar pusė bėdos. Bet kada griebsiasi už meilų ir labai didelių toks žmogus, kaip John Bracken, Progresyvių Konservatyvų Partijos vadas, tai visai praštai. Ir jis kiek laiko atgal pamelavo labai negražiai.

Sugrįžęs iš užjūrio, kad padėti savo draugui Grey North raidinge, jis pasakė, kad užjūrin siūnčiamai kareiviam sumetė savo ginklus į jūras. Jie tai padarę protestuodami prieš dabartinę vyriausybės daliną konskripciją. Ta žinia aplėkė visą pasaulį žaibo greitumu ir suteikė visai prastą vaizdą apie Kanadą.

Kaip ištikrųjų buvo? Patikrinti faktai sako, kad tikrai vienui vienas kareivis taip padarė. Tik įsivaizdinkit, tikrai vienas iš daugelio tūkstančių! Aiškus dalykas, šaukiant galėjo būti pašauktas bent vienas ir užkietėjęs konservativas. Juk jį niekas nemano palikti namie. Matomai ir atsiradę toks vienas, kuris pademonstravo savo žioplumą.

Konservatyvų vadas iš to vieno kareivio padarė burbulą, kad siūnčiamis iš Kanados rekrūtai sumetė ginklus į jūras. Tai labai negražus pasitarinavimas kanadiečiams ir Kanadai. Tai didelis šmeižtas. Tai žeminimas kanadiečių patriotizmo.

Tai prie ko pveda politinis atkaklumas, užsispyrimas būtinai įsigauti į valstybinį vairą. Konservatyvai partijinius tikslus stato virš visko.

KAS KĄ IŠDAVE JALTOJE

CCF vadai ir laikraštininkai gavo daug medžiagos savo kalboms ir raštams iš Jaltos konferencijos. Jie irgi verkia, kad Čiorčilis ir Ruzveltas išdavė Lenkiją ir kitas mažas šalis. Iš tų jų kalbų juokdariai juokus suformavo. Vienas toks juokdarys štai kaip posmuoja:

Stalinas Jaltos konferencijoj nesistengęs įtikinti Čiorčilį ir Ruzveltą, kad jie įsteigtų socializmą savo šalyse. Už tai jis išdavęs socializmą. Iš kitos pusės, Čiorčilis ir Ruzveltas nesistengę įtikinti Staliną, kad reikią atsteigti Sovietų Sąjungoj kapitalizmą. Tokiu būdu jie išdavė kapitalizmą. Vienu žodžiu sakant, visi virto "išdavikais," išskyrus CCF vadus.

Kalbant apie CCF, štai ką reikia pasakyti. Saskačėvanos provincijoj jų valdžia gyvuoja jau geras laikas, bet dar nei vieno fabriko nenacionalizavo ir visai nebekalba apie nacionalizaciją. Vadinas, ir ji virto išdavike, išdavė CCF "socializmą."

Kaip atrodo, tai svietas susimaišė ir nebežino ką kalba ar daro. O visgi žmonės stengiasi paimti galia, žada padaryti rojų Kanadoj. Ne veltui kai kurie žmonės pradeda pykti ant visų partijų ir nebepasityti rinkimų. Sunku orientuotis.

Na, priešams tokioj situacijoj labai lengva. Ir jie pasirenge pasinaudoti. Atžagareiviai konservatyvai rengiasi atspausdinti 2,500,000 "faktų" prieš savo oponentus, kada prasidės rinkiminė kampanija.

Grįždamas iš Jaltos konferencijos, prezidentas Ruzveltas turėjo pasitarimus ant Amerikos karo laivo su Arabijos, Etiopijos ir Egipto karaliais. Čia jis matomas su Saudi Arabijos karalium Ibn Saud.

Ivairiais Klausimais

Artinas Naujos Demokratijos Gadynė

Stalino, Čiorčilio, Ruzvelto deklaracija, paskelbta po jų pasitarimo Jaltoj, meta šviesą ant ateities demokratijos, kuri užviešpataus pasaulyje po šio karo. Ir ateities demokratija bus labai skirtinga nuo tos demokratijos, kuri viešpatavo pirm karo.

Pirm šito karo demokratija buvo demokratija tikrai del buržuazijos. Darbo žmonės turėjo labai mažą balsą. Tikrenybėje, tai jie labai reiki kur turėjo bent kokį balsą. Tai buvo turtingųjų sluogsnų diktatūra, o ne demokratija, jeigu staciai kalbėti.

Taipgi ta demokratija atsižymėjo ir antisovietiniu nastatymu. Viskas buvo leista, jei tik buvo atsukta prieš Sovietų Sąjungą. Faktiniai demokratijoj vadai, su žmonių išimtin, lengvino fašizams organizuoti karinį prieš Sovietų Sąjungą. Jeigu jis neprasidėjo puolimu pirmausia ant Sovietų Sąjungos, tai tik dėl to, kad Sovietų Sąjungos diplomatai sugebėjo išmanevruoti iš to.

Po šio karo demokratija neturės senų požymių. Visu pirmaisiai, ji bus paremta ant kooperacijos tarp įvairių demokratinų sluogsnų kiekvienoje šalyje. Darbo žmonės turės labai stiprų balsą krašto valdyme. Kita, ji bus paremta ant kooperacijos su socialistine šalimi — Sovietų Sąjunga, o ne ant neapykantos jai.

Prie to, demokratinės šalys, kartu su Sovietų Sąjunga, žiūrės, kad fašizmas būtų išnaikintas iš šalių, kaip nesantaikos ir karo atodas. Kitais žodžiais sakant, naują demokratiją bus draugystė ne su Hitlerizmu ar fašizmu prieš socializmą, o su socializmu prieš fašizmą.

Ką tokia demokratija reiskia, plačioms masėms sunku taip greitai apčiuopti. Nalengva įsivaizdinti ir toliau pažengusiems žmonėms. Ir ne nuostabu, nes įsivaizduoti ateitį yra labai sunku.

Tiems žmonėms, kurie svajoja apie senovinę demokratiją, atrodo, baisu. Tuos demokratius, kurie permato istorijos pasisukimą, jie smerkia. Jiems atrodo, kad Ruzveltas su Čiorčiliu pasidavė Stalinui ir t.t.

Visiems, kurie bauginasi ateitimi, reikiėtų suprasti, kad žmonių gyvenimas nestovi ant vietos niekad. O ka-

ro metu, ypač tokio, kaip kad šis, žmonių gyvenimas keičiasi labai greitai. Vyksta tam tikra revoliucija. Niekas negalėtų pasukti istorijos ratą atgal, jūgu ir kaž kaip norėtų. Čiorčilis ir Ruzveltas tą suplūnta labai gerai. Už tai jie ir išliko į didelius šios gadynės vadus.

Darbininkai Vienijasi

Londone vykusio tarptautinė unijų atstovų konferencija atliko gražų darbą padėdama pamčius del tarptautinio darbininkų judėjimo suorganizavimo. Jos darbas buvo sunkus, kadangi ne visos šalys galejo dalyvauti ir įvairių šalių unijinio judėjimo susiskaldymas daug skerspajnių darė. Bet ji daug ko atliko.

Nežiūrint to, kad buvusiu prieš šalių unijos nedalyvavo (nedalyvavo ir Amerikos Darbo Federacija su keilais milijonais narių), vis tiek konferencija atstovavo 60,000,000 unijistų. Tai gana didelis skaičius. Šių 60,000,000 nįstų atstovai sudarė komitetą, kuris tęs pradėtą darbą pirmyn.

Konferencija pasisakė už tai, kad darbininkams būtų duotas balsas taikos konferencijoj. Reikia manyti, kad tas bus įvykdyta. Tas irgi labai svarbu. Darbininkai gali padaryti didelę įtaką į konferenciją.

Politikas

Tironai Niekados Nebegrįš

Plati mano šalėle gimtinė. Žodis "Laisvė" jai yra brangus, Nes nuo rankų nukrito grandinė Ir laisvai sau gal kvėpuot žmogus.

Nuo Maskvos iki Lietuvos Prūsų, Per marias, per kalnus ir miestus, Gal laisvai keliauti sau broliai mūsų, Nes jiems kelio niekas neužstos.

Dar tik vakar rodės audros užž, Degė žemė, liejos krauju. O jau šiandien vėl skamba dainužė. Liaudies žengia naujuoj keliu.

Ir vėjels taip švelniai, maloniai Susipina su džiaugsmo daina. Taip, jau niekad nebegrįš tironai, Nėkankins mūs brolių niekada.

Už skriaudas atlygint jie mokėjo; Už pralietą kraują brolių mūs Gavo tą, ko priešai netikėjo. Vien kapai-mūs šalyje jiems bus.

Plati mano šalėle gimtinė, Kaip anksčiau nebuvo niekada, Nes užstojo naujoji gadyne, Ir laisvai gyvuos jau visada.

Lietuvos Žmonės Rodo Pagarbą Išliuosuotojams

Rašo Justas Paleckis LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas

MASKVA (Per Bevielį). — Kartu su eiliais ir karininkais ir visais Sovietų žmonėmis, Raudonosios Armijos dvidešimt septintas sukaktuves su džiaugsmu mini ir Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos darbo žmonės, susivieniję į Lietuvos Tarybų Socialistinę Respubliką.

Lietuva buvo pirmoji sovietinė respublika patekti į priešų nagus, bet atlygimino valanda jau atėjo. Ne kur kitur, o Lietuvos TSR teritorijoj buvo prirengta pergalinga ofensyva spalio mėnesį, 1944 metais, kurios metu trečiojo Baltarusijos fronto kariuomenė pirmoji įėjo į Hitlerinės Vokietijos žemę, fašistinio užveries guolį.

Kuomet Lietuvos žmonių sūnius, Raudonosios Armijos lietuviškų dalių kovotojai, kovojo ant rusų žemės, ties Oriolu, ir ant Baltarusijos žemės, ties Neveliu, Gorodoku, Vitebsku ir Polotsku, jie žinojo, kad jie kovoja už savo gimtąją žemę. Tose kovose karžygiškus žygius atliko Sovietų Sąjungos didvyriai, kaip leitenantas Bernotėnas ir raudonarmietis Jacėnėvičius, pirmieji iš tūkstančių lietuvių, kurie buvo apdovantoti ordenais. Jie žinojo, kad ateis ta diena, kada rusai, ukrainai, baltarusiai, kazokai, džordžiai, estai ir kiti Sovietų žmonės, kovos ant Lietuvos žemės kovodami už savo šalį, už visos didžiosios Sovietų Sąjungos laisvę ir nepriklausomybę. Toks tai neatmainomas stalinškas žmonių draugystės įstata.

Jeigu darbininkai kada nors prieš priė vienybės savo kraštuose, taipgi ir tarptautiniai, tai tuo bus padėti stipriausi pamatai taikai. Nebuvimas darbininkų vienybės pirm šio karo buvo didžiausias trūkumas kovoje prieš fašizmą ir karą.

Smagu pažymėti tą, kad konferencijoj dalyvavo abiejų Kanados unijos, tai yra, Amerikos Darbo Federacija ir Industrijinių Organizacijų Kongreso afiliacijos. Jų atstovai daug dalykų patyrė iš kitų kraštų atstovų. Gal sugrįžė lengviau susikalbės tarp savęs ir pagreitins Kanados unijų vienybės įgyvendinimą.

mas, kuris virto svarbiu Sovietų žmonių jėgos ir galios šaltiniu.

Raudonoji Armija išlaisvino daugelį milijonų Sovietų žmonių; ji išgelbėjo Lietuvos žmones nuo neišvengiamos praputies, kurią Hitlerininkai rengė jiems. Likimas 460,000 civilių ir karo belaisvių, vokiečių užmuštų ir užkankintų ant Lietuvos žemės, puikiausiai parodo, koks likimas grumojo visiem Lietuvos žmonėm.

Meš gerai žinome senprusių likimą: jie visi žuvo nuo vokiečių krusadierių rankų. Lietuvos žmonės žinojo, kad jų broliai, kovoją Raudonosios Armijos eilėse, nepaliks jų tokiam pavojui. Nei teroras, nei kankinimai nepalaužė jų meilės sovietinei sistemai. Lietuvos partizanų kova pagimė pasakiškus didvyrius: Sovietų Sąjungos didvyrė Marija Melnikaitė; partizanas Albinas, kuris susisprogdino save kartu su vokiečiais. Lietuvos partizanai nuvertė nuo rėlių 353 vokiečių kariuomenės traukinius ir sunaikino 290 garvežių ir 2,000 vagonų su kariuomene ir medžiaga, išsprogdino 30 amunicijos sandėlių, užmušė virš 10,000 vokiečių kareivių ir karininkų. Tokia tai atskaita Liaudies kersytojų — partizanų. O Lietuvos žmonių triumfo ir džiaugsmo diėnomis buvo 1944 metų liepos mėnesio dienos, kada Lietuvos partizanų būriai susijungė su Lietuvos laisvintojais: su Trečio Baltarusijos ir Pirmo Baltijos frontų kariuomene.

Praėjo septyni mėnesiai nuo to laiko, kada Patrimpo, Gudaičio ir Levuko fabriku darbininkai išgelbėjo savo fabrikus nuo padegimo laike, kovų ant gatvių. Dabar šitie fabriškai, kaip ir šimtai kitų industrijų užvedimų respublikoj, girba pilnu tempu. Darbininkai fabrikuose, mūluose ir įmonėse didžiuojasi tuomi, kad jie dirba del fronto. Respublika siūnčia frontui tonus odos ir rankių ir palapinių del militarinių dalių ligoninių, dalių del sutaisymo tiltų ir taisy įvairius įrankius. Respublikos darbo žmonės surinko apie 20,000,000 rublių pastatymui Zalgrio tankų kolonos ir Sovietų Lietuvos eskadrono.

Lietuvos valstiečiai suteikė milijonus pūdų grūdų, mėsos, bulvių del Raudonosios Armijos. Iš savo pusės, Raudonosios Armijos kovotojai padeda Lietuvos darbo žmonėms atstatyti sugriautas įmones ir visus šalies ekonomijos skyrius.

Išlaisvinta respublika keičiasi ir keičiasi. Žemė, kurią buvo atėmę vokiečių kulokai ir dvarininkai, sugrąžinta 45,000 valstiečių. Virš 300,000 vaikų lanko pradines, vidurines ir aukštesnes mokyklas. Atidaryta Vilniaus, Kauno universitetai, pedagoginiai institutai, agrikultūros akademijos, konservatorijos ir daug techniskų mokyklų. Teatrai, kinoteatrai; filharmonijos ir šimtai knygynų ir skaityklų veikia kaip miestuose, taip ir provincijoj. Lietuvos TSR Mokslių Akademija, kuri buvo vokiečių uždaryta, taipgi jau atidaryta.

Lietuvos žmonės dėkoja ir sveikina Raudonosios Armijos kovotojus, kurie išlaisvino Tarybų Lietuvą iš po vokiečių rudos plėgos ir dabar valo senovinę lietuvių žemę Rytų Prūsijoj. Visi žmonės

Pastabos

Turkija galų gale nulipo nuo tvoros ir paskelbė karą Vokietijai ir Japonijai.

Ji nori dalyvauti taikos konferencijoj, o Jungtinės Tautos neprims į tą konferenciją ant tvoros sėdėjusių valstybių.

Jos turi nors dabar paskelbti karą Vokietijai ir Japonijai, jeigu nori sėdėti už taikos stalo.

Egiptas irgi tik dabar nulipo nuo tvoros, nors vokiečiai kelis kartus mindžiojo jo žemę.

Vienu kartu jie buvo visai petoli Aleksandrijos.

Kažin ką darys Švedija, Šveicarija, Argentina, Airija, Ispanija ir kitos ant tvoros sėdinčios šalys.

Atrodo, kad jos nesirengia pirkti tiketo į taikos konferenciją ir dabar, kada jis visai nedaug kainuoja.

Londoniškė lenkų valdžia baigia plukėti visai. Pasitraukia iš jos ir krikščionys darbičiai.

Netruks iki joi tiks tik naujienos tipo socialistai. Jie, tačiau, nemano nusileisti visai.

Jeigu Londono šlektos nesusitaikys su Varšavos valdžia, tai jų valdžia nebus kviečiama į taikos konferenciją, kuri įvyks San Francisco mieste.

Taip praneša iš Londono.

Konservatyvų ir kitų reakcionierių spauda neteko padurumo.

Aną dieną ji suriko, kad Drumondvilke, Kvebeko provincijoj, minia išvaikė didelį skaičių policijos, protestuodami prieš liberalų valdžios netikusią politiką konskripcijos klausimu.

Tikrenybėje, tai tas užpuolimas buvo padarytas prieš konskripciją, nes policija krėtė teatrą išškodama pabėgėlių iš armijos.

Tai vertimas ko jomis aukštyn tikrų faktų.

Konservatyvai mano, kad jeigu būtų pasisakyta už generalę konskripciją, tai jokių trobelių nebūtų. Tai akių dumimas.

Jie raiklauja tokios konskripcijos ne opozicijai panaikinti, bet del savo partijinių interesų.

Tuomet Kvebeko liberalai ir mosies neparodytų.

Edvardo Zdanausko aprašymas jau statomas ir neigai trukus pasirodys knygos formoj.

Tilps paveikslai visų 8 kanadiečių, kurie dalyvavo Ispanijos liaudies armijoj. Taipgi tilps aprašymas ir apie juos.

Tai bus kaip ir istorija kanadiečių roles Ispanijos kare.

Visi renkitės įsigyti tą knygą ir pasiskaitčius pasidėti atminčiai.

Kai šis karas bus užbaigtas, man regis būtų svarbu surinkti faktus apie Kanados lietuvius šiame kare.

Turėtų būti pilnas sąrašas Kanados armijoj dalyvavusių lietuvių, paveikslai visų sužeistų ir žuvusių ir aprašymai apie jų žygius.

Vilniaus ir jias, Generol

Skandzian kratinį pasina, pranešimo D. Cerr

Juo lūdinio vių taut, buvo didži

tai Cernia jamos Raud divizijos pr laisvino Lie

nij ir buvo linę Kauna role Cerna jamos divi desmė Liet tai Cerna išvadavo b ja Lietuva

Jaunas generolas o, taip sat binis žmog mokslų, sa gijo taryb

įstojes į E eiliniu kar besigrūdint su priešai lo, vadovai mijai, taip jusiai mūs ir Lietuva

role Cern marsalo tit manyti, jis laisvintu

Deja, jai Rytų Prūs eium pilnu šiuose jis l nuo skaudž Trečiasis B tas (Armij buvo apie

pasiliko be naus, dras jusio vado. Netenka generolo C ties susto šiai. Ne! Je nerolo Ce užims kiti mokiny, j

niakovskio paberbdam ryžtingesni kirs prieš blokštas.

Cerniako ko, geležnik mes ir auge Ukrainoje, džiošios Sp laikus, jis didžiųjų žy rybų Sąjū šalies kuryb buvo kom kas, karštas

vyne ir tai li, jojo dar jų interesų, paguldė ir s

Tai antra nas amžium gos generol kar: prie metus krito tinas, dabai kovskis. Val mokiny.

Generolas niakovskis Tarybų Liet Vilniuje. B kilmingai, kaip didvyri

Vilniuje, b statytas ir niuje geneti kis bus jam

Ilgai, ilg Cerniakovsk už tuos dar atliko Lietu

Jo vardas istorijos nie Laivė.

Kam Džiaue Kam Verksm

Krymo ko tarimais did

Ka

Vilniaus ir jias, Generol

Skandzian kratinį pasina, pranešimo D. Cerr

Juo lūdinio vių taut, buvo didži

tai Cernia jamos Raud divizijos pr laisvino Lie

nij ir buvo linę Kauna role Cerna jamos divi desmė Liet tai Cerna išvadavo b ja Lietuva

Jaunas generolas o, taip sat binis žmog mokslų, sa gijo taryb

įstojes į E eiliniu kar besigrūdint su priešai lo, vadovai mijai, taip jusiai mūs ir Lietuva

role Cern marsalo tit manyti, jis laisvintu

Deja, jai Rytų Prūs eium pilnu šiuose jis l nuo skaudž Trečiasis B tas (Armij buvo apie

pasiliko be naus, dras jusio vado. Netenka generolo C ties susto šiai. Ne! Je nerolo Ce užims kiti mokiny, j

niakovskio paberbdam ryžtingesni kirs prieš blokštas.

Cerniako ko, geležnik mes ir auge Ukrainoje, džiošios Sp laikus, jis didžiųjų žy rybų Sąjū šalies kuryb buvo kom kas, karštas

vyne ir tai li, jojo dar jų interesų, paguldė ir s

Tai antra nas amžium gos generol kar: prie metus krito tinas, dabai kovskis. Val mokiny.

Generolas niakovskis Tarybų Liet Vilniuje. B kilmingai, kaip didvyri

Vilniuje, b statytas ir niuje geneti kis bus jam

Ilgai, ilg Cerniakovsk už tuos dar atliko Lietu

Jo vardas istorijos nie Laivė.

Kam Džiaue Kam Verksm

Krymo ko tarimais did

Ką Kiti Rašo ar Sako

Vilniaus ir Kamo Laisvintojas, Generolas Černiakovskis

Skaudžiai ir liūdniei demokratinį pasaulį nustelbė žinia, pranešanti generolo Ivano D. Černiakovskio mirtį. Juo liūdniei ji nutiekė lietuvių tautai, kuriai šis didvyris buvo didžiai nusipelnęs. Juk tai Černiakovskio įdovaujamos Raudonosios Armijos divizijos praeitąją vasarą išlaisvino Lietuvos sostinę Vilnių ir buvusią Lietuvos sostinę Kauną! Juk tai generolo Černiakovskio vadovaujamos divizijos išvadavo didesnę Lietuvos pusę. Juk tai Černiakovskio divizijos išvadavo beveik visą Mažąją Lietuvą (Senprūsiją)!

Jaunas, 37 metų amžiaus, generolas Černiakovskis buvo, taip sakant, pilnai tarybinis žmogus. Visą savo mokslą, savo žinojimą jis įgijo tarybinėse mokyklose. Įstojęs į Raudonąją Armiją eiliniu kariu, Černiakovskis, besigrūdindamas mūšiuose su priešais, pakilo iki generolo, vadovaujančio ištisai armijai, taip gražiai pasizymėjusiai mūšiuose Bielorusijos ir Lietuvos plotuose! Generolo Černiakovskio laukė maršalo titulas, kurį, tenka manyti, jis būtų gavęs po išlaisvinimo Karaliaučiaus.

Deja, jam neteko matyti Rytų Prūsiją su Karaliaučium pilnai išvaduoti. Mūšiuose jis buvo sužeistas ir nuo skaudžios žaizdos mirė! Trečiasis Bielorusijos Frontas (Armija), kurio vadu jis buvo apie vienerius metus, pasiliko be gabaus, sumanus, drąsaus ir pasiukojusio vado!

Netenka sakyti, jog dėl generolo Černiakovskio mirties sustos Prūsijoje mūšiai. Ne! Jie eis, kaip eja. Generolo Černiakovskio vieta užims kitas vadas, gal jo mokinys, jo draugas, ir Černiakovskio vadovauti pulkai, pagerbdami kritusį karžygi, ryžtingesniu pasimūšimu u kirs prieš, iki jis bus parbloktas.

Černiakovskis — darbininko, geležinkeliečio, sūnus, gimęs ir augęs Umanio mieste, Ukrainoje. Jis įgyveno Džidžiosios Spalio Revoliucijos laikus, jis buvo dalyvis tu didžiųjų žygių, kuriuos Tarybų Sąjungos tautos atliko šalies kurybiniame darbe. Jis buvo komunistas — bolševikas, karštai mylėjęs savo tėvynę ir taip pat visą pasaulį, jojo darbo žmones. Dėl jų interesų, dėl jų reikalų jis paguldė ir savo galvą.

Tai antras žymus ir jaunas amžiumi Tarybų Sąjungos generolas krinta šiame kare: prieš arti vienerius metus krito generolas Vatutinas, dabar — gen. Černiakovskis, Vatutino draugas ir mokinys.

Generolas Ivanas D. Černiakovskis bus palaidotas Tarybų Lietuvos sostinėje, Vilniuje. Bus palaidotas iškilmingai, bus palaidotas kaip didvyris.

Vilniuje, beje, jam bus patatytas ir paminklas. Vilniuje generolas Černiakovskis bus jamžintas.

Ilgai, ilgai lietuvių tauta Černiakovskiu bus dėkinga už tuos darbus, kuriuos jis atliko Lietuvos laisvinime!

Jo vardas iš mūsų tautos istorijos niekad neišdils! — Laivė.

Kam Džiaugsmas, Kam Verksmas

Krymo konferencijos nutarimais didžiai pasitenkinus

visų šalių demokratija.

Anglija nesigaili komplimentų Rooseveltui, Stalinui ir Churchillui. Tuli Anglijos laikraščiai jau kalba apie Krymo Certerį. Niekas nekrepia domės į lenkiškų ponų žliumbimą.

Australijos premieras Curtin sako, kad Jaltoje padaryti nutarimai atskleidžia plačiausias perspektyvas.

Kinijos valdžia, visuomenė ir spauda taip pat užganėdinti.

Prancūzija pasitenkinus, nors jos valdžia jaučiasi įsiveidus, kad generolas de Gaulle nebuvo pakviestas į Trijų Didžiųjų konferenciją. Prancūzai supranta, kad okupuojant Vokietiją, jie netik nebus ignoruojami, bet jiems teks sulaukti svarbių rolių.

Amerikos Kongresas ir spauda, su mažomis išimtimis, į Jaltos konferencijos nuosprendžius reagavo teigiamai. Republikonų "Daily News" pranešimas iš Washingtono teigia, kad "Kongresas entuziastiškai nusiteikęs." Sugrįžęs iš konferencijos karinės mobilizacijos direktorius Byrnes itin patenkintas jos rezultatais. Jis pabrėžė apie nepaprastai svarbią rolę, kokią ten sulaušė prezidentas Rooseveltas. Prezidentui Rooseveltui priklauso didelis kreditas už planus susausti Jungtinių Tautų konferenciją San Francisco.

Pranešimai iš Maskvos taip pat, kaip ir iš Londono, Sovietų šalies žmonės sveikina Jaltos konferencijos nuosprendžius.

O kaip anoj pusėj barikadų?

Berlynas isteriškai švokšė apie "prasižengimą prieš žmonių", tiksliai paslepdamas tą dalį Trijų Didžiųjų komunikato, kur pareiškiamas, kad Aliantai nestato savo tikslu vokiečių tautos sunaikinimą.

Berlynas tai dejuoja, tai skęsta pasitimo konvulsijose.

Japonai tai-pat piktinasi. Tokyo radijas griebiasi to nuaklyto "argumėnto", kad esą Rooseveltas ir Churchillas visame kame pasidavė Stalinui. Sena Berlyno giesmė, importuota Japonijai.

Vatikanas gailiai atsiduso ir išliejo kelias ašaras už Londono lenkišką fikciją. Lenkija popiežiui esanti "numylėta dukta".

Tos ašaros yra veidmainiškos ašaros. Lenkija bus stipri, nepriklausoma, demokratišė. Joje bus vietos ir tokiems lenkams, kaip buvęs premieras Mikolajczykas.

Labiausia skandalina lenkų prošeponai. Į jų politinį grabą Trijų Didžiųjų konferencija įkalė paskutinį vinį.

Vilnis.

Širdinga Padėka

FORT GARRY, Man. — Kuomet aš buvau pašauktas į kariuomenę sausio 13 dieną, šių metų, Winnipego lietuvių surengė man išleistuves ir nupirko dovaną — žiedą, kurį aš visada nešiosiu ir kuris visada primins man winnipegiečius.

Gaila, kad aš negalėjau būti iki išleistuvių pabaigos, kadangi tą dieną buvau įskiepytas ir turėjau važiuoti atgal į barakus.

Priimkit mano širdingą ačiū, draugai winnipegiečiai. V. Liaukvičius

Šis paveikslas, nutrauktas Sovietų fotografo Vladimiro Musinovo ir atsiųstas specialiai Liaudies Balsui su ž...

mau telpančiu aprašymu, parodo žibalo bakčias Bikerno miške, prie Rygos, Latvijoje. Vokiečiai naudojo žiba-

lą ar gazoliną deginimui lavonų, kad paslėpti savo kriminalystes, kurias jie papildė tenai.

Wijieniški Hitlerininkų Nusikaltimai Bikerno Miške, Prie Rygos, Latvijoje

Rašo Michail Dolgopolov Specialiai Liaudies Balsui

Bikerno miškas, kuris randasi netoli Rygos, Latvijoje, buvo vieta, kur vokiečiai išžudė daugybę nekaltų sovietinių piliečių. Tuoj po to, kai Ryga buvo išlaisvinta iš vokiečių įsiveržlių, aš kartu su Vladimiru Musinovu, mūsų fotografu, nuvykau į tą mišką. Mes važiuavom lygiu asfaltuotu vieškeliu, kurio šonuose stovėjo seni beržai ir pušys.

"Stai tai vieta," tarė šoferis, sulaukdamas automobilį. "Žiūrėkit, tenai kraujo plėmai ant smėlio."

Mes išlipom ir ištyrėm tuos tamsius plėmus ant smėlio.

"Šiam miške," tęsė šoferis, "vokiečiai šaudė ir laidojo savo aukas."

Išvažinėtas kelias vedė į atvirą aikštę, prie kurios priėjimas buvo apsidintas spygliuotais medžiais, nukirstais kur nors kitur ir atgabentais čionai. Už kokio šimto metrų, prie mažo smėlio pakilimo, mes radom apie 15 didelių bakčų su žibalu. Netoli nuo bakčių stovėjo nedidelis vagonėlis ant siauro geležkeliuko. Eidami žymyn tuo geležkeliuku, dešinėje pusėj pamatėm keletą didelių bendrų kapy, kuriuose vokiečiai palaidojo savo aukas. Visas sektorius aptvertas keilomis spygiuotų vielų tvoromis. Apačioj matėsi liekanos apdegusių likučių buvusių barakų.

Sen ir ten ant smėlio buvo krūvos pelenų, apdegusių

žmonių kaulų, šmofai kauliukų, pažandžių, iš kurių dantys, matomai auksiniai, buvo išlupyti. Kiek pakasėjus pasirodė lavonų likučiai.

Vaikščiodami po šitą mišką, kurį vokiečiai buvo pavertę žmonių žudymo vieta, mes susitikom berniuką kokių dvylikos ar trylikos metų ir pradėjom klausinėti jį.

"Aš esu Vasia Rybakovas," pasakė jis mums, "ir gyvenu Rygos pakraštyje, 32 Bikern gatv., netoli nuo čionai. Kol vokiečiai buvo Latvijoje, jų automobiliai pravažiudavo pro mūsų namą, gabendami šimtus žmonių iš Rygos. Mano motina ir aš, taipgi ir mūsų kaimynai, girdėdavom žmonių šauksmus ir šautuvų ir kulikosvaizdžių salves. Aš baisiai bijodavau, kada užgirdavau tuos šauksmus. Mano motina bandė nuraminti mane, bet ir ji pati drebėdavo. Perėitą vasarą, kuomet atvykome į mišką rinkti uogų, mes radome pusiau supuvusius lavonus daugelyje vietų. Buvė užrausta priarištinti prie kempės, vokiečiai šaudydavo be išėjimo, jeigu kas pabandydavo tai padaryti. Tokiu būdu, mes tikiai spėdavom, kad kas nors baisaus vykdavo čionai. Martynas Mezemacas, senas girininkas, kuris gyveno mažojo trobelėj miške, pasakojė man to tūvi daugelį bausių dalykų, kuriuos jis matė čionai.

"Ar jūs matėte tą vietą, prie kurios mes dabar einame?" tęsė berniukas. "Tenai palaidota dešimtys tūks-

tančių žmonių. Aš žinau seną moterį, Luciją Melnaitienę, kuri gyvena ant mūsų gatvės ir dažnai ateina čionai rinkti šakų. Ji gali papasakoti jums daug daugiau. Paieskokim jos, ji randasi kur nors čionai."

Mes netrukus sutikome Luciją Melnaitienę ir paprašėm ją papasakoti mums, ką ji žino apie Bikerno mišką.

"Šis miškas buvo populiariausia malonumo ieškojimų vieta," pareiškė ji. "Sekmačieniais atvykdamo čia žmonės iš Rygos į piknikus. Vokiečiai gi, atgabeno čionai savo belaisvius, ne tik latvius, bet ir rusus ir žydus. Sunku pasakyti, kiek vežimų ir busų, prikimštų nelaimingų žmonių, pravažiavo pro mūsų namus ant Bikern gatvės, važiuodami čionai. Buvė laikai, kada motorų birbimas, o paskui žmonių šauksmai miske, neduodavo mums užnigti visą naktį. Mūsų kraujas šalo nuo tų verkimų. Senas girininkas, Martynas Nezemacas, beveik pamšo nuo to visko, ką jis matė ir girdėjo. Jis dažnai, mėnesiui šviečiant, matė kaip vokiečiai varė minias vyrų ir moterų su kūdikiais ant rankų į tą aikštę ir vertė stovėti ant krantų kapy, kuriuos jie buvo priversti išsikasti. Tokiais atsitikimais, vieta buvo apsupta vokiečių kareiviais. Žudikai skynė savo aukus šautuvų ir kulikosvaizdžių ugnimi. Tą atlikę atvardavo kitą partiją ir versdavo užkasti duobes. Nezemacas girdėjo vai-

tojimams sužeistųjų. Vokiečiai užbaigė juos iš revoliurių ir žiūrėdavo, kad nei vienas neišliptų. Daugelis iš aukų buvo pglaidota gyvi. Po to vokiečiai sušaudydavo antrą nusmerktųjų partiją. Tas tęsėsi iki ryto. Vokiečiai praktikavo savo būsius nusizengimus Bikern miške ištisus mėnesius. Paskui viskas nutilo. Ar vokiečiai išnaikino visas savo aukas ar jie pradėjo užmušinėti jas kur nors slaptoj vietoj.

"Bet liepos mėnesį, 1944 metais," tęsė Lucija Melnaitienė, "mes užgirdome motorus ant mūsų gatvės ir vėl. Tai buvo dideli sunkvežimiai. Bet šiuo tarpu jie buvo prikrauti geležinių bakčų su skystu kuru. Vokiečiai gabeno tas bakčias kelias naktis be sustojimo ir mes negalėjom suprasti, kam jiems reikalingas šis kuras čionai. Tuoj po to mes pamatėm didelius gaisrus. Iš pradžių mes manėm, kad jie mišką padegė. Bet vėjas tuoj atpūcė degančios mėšos kvapą ir mes supratom, kad jie degina lavonus. Mes kuone numirėm nuo tos smarvės. Ji apsaugino mus. Už kelių dienų girininkas papasakojo mums, kad vokiečiai atgabeno į kempę dar vieną didelę partiją nusmerktųjų ir priverė juos atkasinėti kapus, krauti ir krūvas lavonus, apipilti juos žibalu ir uždegti. Dideli gaisrai degė kelias dienas be sustojimo. Žmonės vėngė kelio pamiškėj.

"Už kelių dienų pirm Raudonoji Armija išlaisvino Rygą, hitleriniai žudikai, norėdami sunaikinti, savo nusizengimų žymes, uždegė barakus, kuriuose gyveno vyrai, ginklo pagalba priversti pildyti biarius ju įsakymus," užbaigė sena Latvijos moteris.

Eidami per mišką ir aikštę, mes pastebėjom vienoj vietoj supurvintų popiergalių, kurie pasirodė esant identifikacijos dokumentais, jų tarpe vizitinės kortos latvių, rusų, vokiečių, vengrų, lenkų ir rumunų kalbomis. Jos priklausė tiems žmonėms, kurie buvo atgabenti čionai iš įvairių Europos kraštų, vokiečių okupantų. Kiekviena diena iškelia viršun daugiau ir daugiau davinų, įrodančių baisias hitlerininkų kriminalystes, papildytas Sovietų Latvijoje. Vis naujos ir naujos fašistinių žmogžudžių baisenybės išskyla į šviesą.

NUSOVĖ EGIPTO PREMIERĄ PASĄ

CAIRO. — Kai tik Egipto premjeras Ahmed Maher Paša paskelbė parlamente, kad Egiptas skelbia karą Vokietijai ir Japonijai, parlamentu koridoriuje jis buvo mirtinai persautas.

Šovikas ir 50 kitų suimta.

Saugokit Sveikatą

Rašo Dr. J. J. Kaškaucius 530 Summer Ave., Newark, N.J.

Kraujingos Mėnesinės ir Vitaminai

Jei moteris per daug kraujuoja per mėnesines, tai reikia paieškoti priežasčių. Gal kartais auga koks naujikas kur gimtuvės viduje. Gal kraujosidinės liaukos netikusiai veikia. Gal yra kokių lytinių įdegimų vidaus plėvėse. O gal dalyko pamate glūdi koks nors mitybinis trūkumas — stoka vitaminų bei mineralų.

Šis paskutinis punktas iš tikro yra labai esmingas veiksnys, kurs sutrukdė daug ką organizme, tai ir mėnesinių norma.

Stoka kalkių, ar vitamino B mišinio sudarko lytinių organų ir liaukų prievoles. Atpildžius tą trūkumą, dažnai sunormalėja ir mėnesinės.

Vitaminas K — prieškraujuojamasis vitaminas — labai daug nusveria. Žurnale Southern Medical Journal daktarai Richard Gubner ir Harry E. Ungerleider gražiai atsiliepia apie to vitamino K naudingumą mėnesinių kraujavimui mažinti.

Jė savo tokios rūšies ligonėms duodavo vitamino K ir gaudavo paguodžiamų pasėlių. Vitaminas K padeda kepenims gaminti kraščių veiksnį — protrombiną, kurio būtina reikia kraujui, kad jis, reikalui esant, atitinkamai sukraštų ir mažintų kraujavimą.

Protrombino veikimas yra gera rodyklė kepeninių narelių sveikumo ir veiklumo. Mėnesinių pradžioj paprastai kepenų veikimas susikrikdo, ir iš to esti per daug kraujingos mėnesinės. Čia kaip tik daug ir padeda vitaminas K Sutrupina mėnesines ir sumažina kraujo besigožimą, padeda jam kraštėti ir užkimšti atsiverusias gysles.

Tie gydytojai duodavė savo ligonėms vitamino K po 5 mg. 4 kartus kas diena, per 5 dienas. Geriausia materialai pradėt tabletes imti už dienos kitos prieš mėnesines ir imti paskui per 5 dienas. Prieš sekamas mėnesines vėl taip pat, ir taip — periodinai, kol mėnesinės pasidarys, kaip reikia, neperdaug kraujingos ir alsinančios.

Parengimas Puikiai Pavyko

MONTREAL. — Vasario 18 dieną Jaunimo choras perstatė keturių veiksmų dramą "Išvyta Dukta". Vaidinimas pavyko visapusiškai. Kadangi montrealiečiai žino, kad Jaunimo choras visuomet suruošia gerus parengimus, tai publikos prisirinko pilna lietuvių kiubo.

Kalbant apie perstatymą, reikia pasakyti, kad jį režisavo B. Juraitis, senas montrealiečių menininkas. Vaidinant sufleravo P. Kisieliene, Crimoriaus darbą atliko E. Juraitienė.

Vaidino K. Keršienė, J. Pelakauskas, O. Kilikevičienė, J. Vilkelienė, J. Vilkelis, E. Petronaitė, A. Mileris, M. Paragis, Nasickienė, V. Adomonis, A. Lukša. Visi artistai savo roles atliko gerai.

Vakaro vedėju buvo Pranas Šuplevičius, kuris savo pareigas atliko labai gambiai. Apart veikalo, Jaunimo choras dar sudainavo kelias dainas pradžioj parengimo. Choro oKresp.

Vienas iš kanadiečių tankų, vadinamų Liberatoriais, kurių pagalba Pirmoji Kanados armija muša vokiečius parei-

nyje. Šitie tankai gana galingi, nors negali lygintis su

naujaisiais Sovietų Sąjungos tankais.

KAS KAIP REMIA LIAUDIŲ BALSĄ

R. Braus, Rochester, N. Y., per Mrs. B. Brooks, prisuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$8.50 aukų. Aukų sekant: S. Sherelis, J. Zemaitis, J. Stanley, W. Chepney, R. Braus po \$1.50; B. E. Duobai \$1.00. R. Braus laike važaus puikiai pasidarbavęs del Liaudies Balso tarpe Rochesterio lietuvių.

S. Paberelis, Windsor, Ont., prisuntė \$11.25 aukų. Aukus surinko: J. Pajunas \$7.00; A. Bernot \$2.25; S. Kuncaitis \$2.00. Per juos aukų sekant: A. Bernot \$2.00; J. Pajunas, Maikis, Ch. Juodis, Dr. M. D. Palevich, Joe Uliniskas, J. M. Alvimai, Karl Zala, S. Kuncaitis po \$1.00; P. Holdis, V. Holdis po 50 c.; P. Tautin 25 c.

Anna Frankaitis, Brooklyn, N. Y., prisuntė vieną naują ir vieną atnaujintą prenumeratą ir \$3.00 aukų. Aukų sekant: M. Simon \$1.50; G. Kuraitis \$1.00; A. Frankaitis 50 c.

S. Siulytė, Newcastle, Ont., skirta jai nuo laikraščio dovana už pasidarbavimą laike važaus \$10.00 paukojo laikraščio paramai.

K. Abekienė, Chicago, Il., taipgi paukojo jai skirtą dovana \$5.00.

Janina Juraitytė, Montreal, prisuntė dar vieną naują prenumeratą ir gražius linkėjimus laikraščiu ir jo štabui.

A. J. Laishes, karys, Toronto, laikraščio paramai paukojo \$2.00.

J. E. S. Toronto, per Lietuvių paukojo \$1.00.

V. Budonienė, Weston, Ont., \$1.00.

A. Janulevičius, Lachine,

Que., \$1.00.
J. Paltanavičius, Edmonton, Alta., \$1.00.
M. Galinaitis, Toronto, \$1.00.
A. Berškis, Timmins, Ont., prisuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo S. Bonikio auką 50 c.

Po vieną atnaujintą prenumeratą prisuntė bei pridavė: S. Paknis, Winnipeg; A. Požerienė, O. Savickienė, J. Kizys, visi Toronto.

Visiems už paramą laikraščiu ir pasidarbavimą širdingai ačiū.

ŠYPSENOS

Žmonių Nuomonės Apie Jaltos Konferenciją

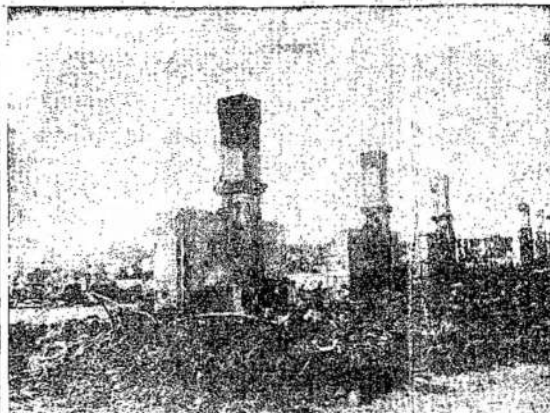
I šypsenų reporterto užklausa, "Kaip jūs manote apie Trijų Didžiųjų sutartį Jaltoj?" štai kokių atsakymų gauta:

Hitleris: — Štai kas atsitinka, kada žmogus nepaikiša savo intencijos. Aš visuomet sakiau, kad negalima trauktis iš Krymo.

Tokio Radijas: — Paaikėjo, kad Ruzveltas ir jo štabas apleido Vašingtoną ir išvyko į Krymą. Tas patvirtina pranešimą, kad mūsų armijos grumoją Amerikos sostinė.

Londoniškė Lenkų Valdžia: — Kadangi Krymas yra Didžiosios Lenkijos dalis, tai Trys Didieji neturėjo teisės tenai susirinkti be mūsų žinios.

Profesorius Kirkonel: — Su Lenkija atsitiko baisus

Dviem savaitėm pirm Raudonosios Armijos įžengimo į Kauną, vokiečiai sudegino gėtą, kad paslėpti savo kriminalystes. Šiame paveiksle matot to gėto liekanas.

Tarptautinės Darbo Unijų Konferencijos Deklaracija

Si pasaulinė konferencija nutarė stengtis gauti nuo trijų tarkininkščių valdžių sutikimą, kad būsimojon San Francisco mieste konferencijon būtų priimti tiesoti darbo unijų judėjimo atstovai su patariamąja ir pasitariamąja galia.

Si pasaulinė konferencija sveikina tą istorinę deklaraciją, kurią padarė Didžiosios Britanijos premjeras, Jungtinių Valstijų prezidentas ir Socialistinių Sovietinių Respublikų Sąjungos Liaudies Komisarų Tarybos Pirminininkas.

Geriau būtų, jeigu Lenkija būtų visai panaikinta, negu kad padaryta demokratinė ir galinga šalimi.

Grigaitis: — Smetonos režimas Lietuvoje buvo visai beprasaitas, bet Jaltoj apie jį visai neužsiminta.

Dorothy Thompson: — Jaltos konferencija visai manau skuldina ir dabar aš pati nežinau nė tiek, kiek žinčiau prieš konferenciją.

Panaudoti, nustatytose ribose, Vokietijos pramonę ir kitus resursus del atstatymo visų šalių, kurias jie nuinokojo.

Isteigti aparatą, išieškoti iš Vokietijos pilną atlyginimą visoms tarkininkškom šalims už joms padarytas skriaudas, pirmon vieton statant tas šalis, kurias yra daugiausia nukentėjusios.

Sios pasaulinės konferencijos supratimu, panaudojimas Vokietijos darbininkų, jeigu jie būtų naudojami del atstatymo darbų, turi būti tarptautinėje priežiūroje, su darbo unijų dalyvavimu.

Pilnai ir ant visados likviduoti taip vadinamą Vokietijos Darbo Frontą ir isteigti, tarptautinėje darbo unijų priežiūroje, demokratinį darbo unijų judėjimą Vokietijoje.

Si pasaulinė konferencija karštai sveikina tarkininkškų valdžių paskelbtąjį pasiryžimą pravesti gyveniman Atlanto Carterio principus, pripažįstant ir ginant visiemis žmonėms teisę pasirinkti valdžią, kurioje jie gyvena.

Mes neabejojame, kad Vokietiją okupuojančios valdžios panaudos visas reikalingas priemones josios nuėmimui. Tame procese bus įvėlti labai svarbūs darbo unijų interesai.

Mes specifiskai kreipiame dėmesį į tą faktą, jog reikalingos yra priemonės, kad: Patraukti atsakomybėn visus karo kriminalistus.

Likviduoti visą nacijų sistemą ir išnalkinti visas nacijų organizacijas.

Padėti Jungtinių Tautų kontrolėn netik Vokietijos sunkiąją pramonę, bet taipgi Vokietijos transporto sistemą, bankinę sistemą ir Vokietijos žemės ir nuosavybės, kurios priklauso Vokietijos trustams ir karteliams ir junkeriams.

Si pasaulinė konferencija karštai sveikina tarkininkškų valdžių paskelbtąjį pasiryžimą pravesti gyveniman Atlanto Carterio principus, pripažįstant ir ginant visiemis žmonėms teisę pasirinkti valdžią, kurioje jie gyvena.

Mes neabejojame, kad Vokietiją okupuojančios valdžios panaudos visas reikalingas priemones josios nuėmimui. Tame procese bus įvėlti labai svarbūs darbo unijų interesai.

Mes specifiskai kreipiame dėmesį į tą faktą, jog reikalingos yra priemonės, kad: Patraukti atsakomybėn visus karo kriminalistus.

Likviduoti visą nacijų sistemą ir išnalkinti visas nacijų organizacijas.

Padėti Jungtinių Tautų kontrolėn netik Vokietijos sunkiąją pramonę, bet taipgi Vokietijos transporto sistemą, bankinę sistemą ir Vokietijos žemės ir nuosavybės, kurios priklauso Vokietijos trustams ir karteliams ir junkeriams.

Si pasaulinė konferencija karštai sveikina tarkininkškų valdžių paskelbtąjį pasiryžimą pravesti gyveniman Atlanto Carterio principus, pripažįstant ir ginant visiemis žmonėms teisę pasirinkti valdžią, kurioje jie gyvena.

Mes neabejojame, kad Vokietiją okupuojančios valdžios panaudos visas reikalingas priemones josios nuėmimui. Tame procese bus įvėlti labai svarbūs darbo unijų interesai.

Mes specifiskai kreipiame dėmesį į tą faktą, jog reikalingos yra priemonės, kad: Patraukti atsakomybėn visus karo kriminalistus.

Likviduoti visą nacijų sistemą ir išnalkinti visas nacijų organizacijas.

Padėti Jungtinių Tautų kontrolėn netik Vokietijos sunkiąją pramonę, bet taipgi Vokietijos transporto sistemą, bankinę sistemą ir Vokietijos žemės ir nuosavybės, kurios priklauso Vokietijos trustams ir karteliams ir junkeriams.

Si pasaulinė konferencija karštai sveikina tarkininkškų valdžių paskelbtąjį pasiryžimą pravesti gyveniman Atlanto Carterio principus, pripažįstant ir ginant visiemis žmonėms teisę pasirinkti valdžią, kurioje jie gyvena.

Mes neabejojame, kad Vokietiją okupuojančios valdžios panaudos visas reikalingas priemones josios nuėmimui. Tame procese bus įvėlti labai svarbūs darbo unijų interesai.

Mes specifiskai kreipiame dėmesį į tą faktą, jog reikalingos yra priemonės, kad: Patraukti atsakomybėn visus karo kriminalistus.

Likviduoti visą nacijų sistemą ir išnalkinti visas nacijų organizacijas.

Padėti Jungtinių Tautų kontrolėn netik Vokietijos sunkiąją pramonę, bet taipgi Vokietijos transporto sistemą, bankinę sistemą ir Vokietijos žemės ir nuosavybės, kurios priklauso Vokietijos trustams ir karteliams ir junkeriams.

ANTANAS VENČLOVA

TAIP BUS GERIAUSIA

(Tęsinys)

Petras tebestovėjo savo vietoje. Jis matė žilias Baumlingerio akis. Pagaliau Petras neiškenė ir beveik rikte suriko: — Na?

Baumlingeris nieko neatsakė, tik tai jo ranka, laikanti vytinį, ėmė kilti aukštyn.

— Pabandyk tik, — suriko Petras, virpėdamas visu kūnu.

Baumlingeris, matyti, pabūgęs, bizonin nuleido žemyn. Jis žengė dar keletą žingsnių pro Petrą ir atsisėdo stalo gale. Jisai galėjosi dabar, kodėl iš miestelio su savimi nepaėmė keleto gestupo vyrų.

Atsisėdęs jis tarė taip ramiai, jog esantieji troboje het nustebė.

— Aš grįžtu į savo namus. Jūs man čia nereikalingi. Galite nešdintis.

Tik dabar Petras svyrudamas, atlejęs sugniaužtų rankų raumenis, ėmė trauktis atgal. Jis, pažvelgęs į klausiamom akim žiūrintį broli, kuris išbalęs stovėjo greta, tartum klausdamas Petrą, ką daryti, ir, priešęs prie lovos, kurioje gulėjo tėvas, tarė: — Kelkis tėtė. . . Mudu su Vincu tave kaip nors. . .

Ir juodu, laikydami tėvą už rankų, išvedė per kaimą į senąją savo trobą.

Sutemo vakaras. Dangų apraukė debesys. Pūtė šaltas vėjas, ir pradėjo lyti. Baumlingeris sėdėjo troboje ir mąstė, kaip blogai jis padarė, grįžęs į savo kaimą vienas. . . Tai buvo, iš tikrųjų, iš jo pusės labai neatsargu. Žinoma, gerai, kad Lyzė su daiktais liko pas komendantą. Tačiau, šiaip ar taip, vienam nevertėjo grįžti į šitą vilkų lizdą. Tiesa, dabar jįsi valščiaus viršaitis, ir ryt poryt jis parodys, kas tai yra Baumlingeris.

Troboje paguldė tėvą, broliai išėjo į kiemelį ir ilgai tarėsi, ką daryti. Buvo aišku, kad ne šiandien, tai ryt Baumlingeris Petru atkeršys. Kaip? Jį suims,

o paskui. . .

Ir Petras išėjo į šilą — ten ties kadugynu, prie nulaužtos pusės. Už jos prasideda Gyvatinės raistas, o ten Zinkus su draugais.

— Jei kaip — ir tu. . . — išeidamas iš namų, tarė broliui Petras, ligi skausmo suspausdamas jo drebančią ranką.

Baumlingeris vis dar tebestovėjo troboje. Ir juo ilgai jis sėdėjo, juo neramiau jam darėsi. O ką, jeigu dar šianakt grįš jie ir kaip kurapką jį pašaus pro langą? Ir jau buvo gili naktis, kada jis, išvedęs iš tvarto arkli, riščia, neatsigrėždamas pasileido atgal į miestelį.

Paryčiu tebelijo lietus. Keliai buvo purvini ir klampūs, o tolumą užtraukė drumzlinas rūkas. Į kaimą jojo keli vyrai. Priešakyje ant savo naujo bėro arklio jojo Baumlingeris, apsisiautęs žalsvų kariškų apsiausti, o už jo septynetas vyrų kariškais apdarais, su automatais, kabančiais per krūtine. Ir kada Vincas, per naktį nesumerkęs akių, delnu pratrynė garais apsinėsusį langelį, jis pamatė, kad kareiviai lipa nuo arklių. Išgirdęs kieme arklių kanopų teskėjimą purvyne, tėvas pakėlė galvą ir paklausė: — Kas ten?

Vincas, nenorėdamas gąsdinti tėvo, atsakė: — Atėjo kažkas.

Kariai apsupo trobą. Jie apstojo visus langus. Pagaliau, Baumlingeris atidarė duris, į žemą staktą vos neužsigavęs galvos.

— Kur Petras? — sausai paklausė. — Dievažin. Vakare kažkur išėjo. Sakėsi grįšias, — atsiliepė tėvas.

Paskui Baumlingerį į trobą įėjo tretetas kareivis. Jiems čia buvo ankšta — nebuvo vietos, kur apsisuktų. Baumlingeris kažką pasakė kareiviams vokiškai, ir pora kareivių griebė už rankų Vincą. Sučiuopė rankas įe užlaužė užpakalinį, ir Vincas vos neaiktelėjo iš

skausmo. Baumlingeris su trečiuoju kareiviu iš lovos į aslą išlupo senį. Į trobą pro mažus langelius, užgožtus medžių, šią anksytą ryto valandą maža beprasiskverbė šviesos. Ir ryto prieblandoje prasidėjo tardymas.

— Kur Petras? Sakyk, kur Petras? — skambėjo Baumlingerio balsas.

Senis dejavo vis tyliau, pagaliau ilgai muštis ir spardytas, visai nuftilo. Tuo tarpu prašovito rytas, ir žmonės pamatė Uosinio kieme arklius, su baimė žiūrėjo, kas ten darosi. Tuo tarpu kareiviai iš trobos išvedė Vincą. Jis ėjo svyrudamas. Kareiviai jį nusivedė per kiemą. Baumlingeris nuo tvoros nutraukė virvgalį ir, vikriai peršokęs per purvą balą, pats priėjo Vincą prie klevo. Ir kada Vincas, staiga pakėlęs ant krūtinės nuleistą galvą, krauju pasruvusiom aakim pažvelgė pirmyn, už tvoros jis pamatė draugus, su kuriais užaugo, kaimo merginas ir suaugusius žmones. Jis pamatė du kareivius, kurie kėlė į viršų automatus. Ir sukepusiom lipom, taip, jog vargu ar kas jį išgirdo, sušniobdėjo: — Ateis ir jums. . . ir tau diena.

Automatai kilo aukštyn. Susirinkusius apėmė siaubas. Draugai, mergaitės. . . Ir bijanti ties trobos langelį. Baltas, vienišas avilys sodelyje. Klydamai žmonės išlankė ir išsislapstė po trobas.

Paskui ginkluoti kareiviai vaikščiojo po namus, ir Baumlingeris įsakinėjo visiems tuojau susirinkti kaimo kryžkelėje, ties lentele, kurioje vokiškai buvo užrašyta "Dorf Ueschuppen". Kada žmonės, nuleidę galvas ir išsigande, rinkosi po drėgną, paniurusį dangum, kaimo buvo nepaprastai tylu. Ir kada visi stovėjo kryžkelėje, ir moterys glaudė prieš saves išsigandusius kūdikius įsikibusius rankomis į motių sijonus, Baumlingeris, paslipęs ant kelio kriaušio, stovėdamas tarp kareivių, ant rankų pasvarčiusių automatus, visiems paskelbė, kad jis čia dabar būsiąs viršaitis ir gerai žiūrėsiąs, kad visi atiduotų, kas reikią, valdžiai, kad kaimo nebūtų bolševikių, kaip Petras Uosinis ir jo šeima, o jeigu kas neklausys, su tuo būsiąs pasielgta kaip su seniu Uosiniu ir jo sūnumi.

Be to, jis pareiškė, kad jeigu per tris dienas jam nebūsią pranešta, kur slapstosi Petras Uosinis, turės ataktyti kaimas, o kaip, to geriau neklausti. Šiaip ar taip, jis, Baumlingeris, būsiąs tvirtas ir juokų su savim neleisiąs kresėms. Paskui žmonės išsikirstė.

Ėjo dienos, baisios ir nejaukios. Beapsistojęs lietus vėl pradėjo pliaupti, ir keliai visiškai pažliugo. Lietus užliejo Vilkabalę, ežeras ištvino iš krantų ir apėmė nuruodusias pievas. Baumlingeris iš miestelio parsivežė Lyzė, ir jie tvarkėsi namie. Kaimo žmonės Baumlingerio namus lenkė iš tolo.

Tačiau tarp kaimo ir šilo buvo, matyti, nuolatinis ryšis. Ir jau pirmosiomis naktimis eilė kaimo vyrų dingto ten pro kadugyną ir vėjo nulaužtą pušį, už Gyvatynės pelkės. Trobose liko apsvėrusios moterys. Vaikai sutemus bijojo išeiti oran, kad nepagriebtų Bomlingis. O Baumlingeris sėdėjo namie ir niekam nesirodė. Tartum vilkas, neseniai aprijęs kaimenę, jis tūnojo dabar savo duobėje, rengdamasis į naują medžioklę.

Kaimo žmonės baugiai skaitė dienas. Praėjo dvi dienos ir dvi naktys. Praėjo dar viena diena ir užstojo paskutinė naktis. Ir šią paskutinę naktį vandeniu pažliugusiais takais iš anapus Gyvatynės pelkės Užupių kaimo link ėjo keletas vyrų. Ėjo jie ilgai, maža tekalbėdami, tik kada-ne-kada vienas kitą įspėdami: — Čia properša. . . Kairėn. . . — O čia, vyrai, pro berželius. Vasara čia mėlynių nors kibiras neškis.

Pagaliau, išėjo jie ties nulaužta pušimi ir sustojo. Zinkus su Petru Uosiniu ėjo pirmieji. Paskui juos žengė Trečio-ka, Bieliūnas, Mikulionis. Daugeliui jų šios nakties žygis buvo pirmas, ir jie žengė žiūrėdami pro tamsą, bene pamatys savo kaimo žiburius. Jau iš tolo prie namų vyrams tartum pakvipo gimto kaimo šilima, bet žiburių niekur nebuvo matyti. Zinkus su Uosiniu nekalbėjo. Juk viskas iš anksto buvo aptarta ir smulkiai pasvarstyta. Zinkus ligi šiol buvo leidęs į daug pavojingenes kebušas — jis su savo vyrais jau buvo susprogdinęs vokiečių sunkvežimių vir-

tinę ant kelio ties Gražiškiais, ir Skardupiuose išklojes visą baudžiamąjį būrį, o čia. . . Ir štai, pagaliau, jie įsuko į Užupių kaimą.

Baumlingerio trobos stovėjo ant kalnelio. Perėjė per išpiautą sodą, kuriame dar tebe gulėjo suvirte medžių stuobriai, vyrai apsupo namus ir apstojo langus. Petras paklabino duris. Dury buvo užsautos iš vidaus. Tada jis ėmė belstis. Jis beldėsi ilgai ir atkakliai. Viduje kažkas subrazdėjo, ir po kiek laiko anapus durų Petras išgirdo šlepsint kažkieno žingsnius.

— Kas tenai? — anapus durų pasigirdo moteriškas balsas.

Zinkus nuolankiu, maloniu balsu tarė: — Pono Baumlingerio. . .

Moteris nušlepsėjo atgal į trobą. Praėjo nemaža laiko, kol vėl giržtelėjo vidujinės dury, ir priemenėje pasigirdo mieguistas Baumlingerio balsas: — Kas čia belžiasis naktį, miegot neduoda?

— Ponas viršaiti, svarbūs reikalas. — Pasikarkit. . . Rytų.

Tada Petras šautuvo buoze ėmė daužyti duris, tačiau dury stipriai laikėsi. . .

Iš trobos vėl suskambėjo jau visiškai išsibudinusio Baumlingerio balsas: — Pálaukit, aš jus rytų. . .

— Žinai ką, čia prasideda nuobodis istorija: geriausia mes su juo taip. . . — tarė Zinkus Petru, tamsoje priedamas artyn. — Turi degtukų?

Petras atsisėjo sėmėgą ir nugrubusia ranka iš kelnų išsienė išsitraukė degtukus.

— O, šitai, — tarė Zinkus, po skvernu įbrėždamas degtuką ir saujoje gniauždamas liepsną. — Mudu stovėsim čia, prie durų, o jūs, vyrai, nenuleiskite akių nuo langų.

— Stok čia, nuo vėjo pusės, — Zinkus tarė Petru.

Petras atsisėjo. Ir kada degtuko liepsna nušvietė išblyškusių Petro veidą su paklaikusiom, neramiam ugnim degantiom akis, Zinkus išgirdo jo žodžius: — Tikrai, taip bus geriausia.

(Galas)

Si pasaulinė konferencija karštai sveikina tarkininkškų valdžių paskelbtąjį pasiryžimą pravesti gyveniman Atlanto Carterio principus, pripažįstant ir ginant visiemis žmonėms teisę pasirinkti valdžią, kurioje jie gyvena.

Mes neabejojame, kad Vokietiją okupuojančios valdžios panaudos visas reikalingas priemones josios nuėmimui. Tame procese bus įvėlti labai svarbūs darbo unijų interesai.

Mes specifiskai kreipiame dėmesį į tą faktą, jog reikalingos yra priemonės, kad: Patraukti atsakomybėn visus karo kriminalistus.

Likviduoti visą nacijų sistemą ir išnalkinti visas nacijų organizacijas.

Padėti Jungtinių Tautų kontrolėn netik Vokietijos sunkiąją pramonę, bet taipgi Vokietijos transporto sistemą, bankinę sistemą ir Vokietijos žemės ir nuosavybės, kurios priklauso Vokietijos trustams ir karteliams ir junkeriams.

Si pasaulinė konferencija karštai sveikina tarkininkškų valdžių paskelbtąjį pasiryžimą pravesti gyveniman Atlanto Carterio principus, pripažįstant ir ginant visiemis žmonėms teisę pasirinkti valdžią, kurioje jie gyvena.

Mes neabejojame, kad Vokietiją okupuojančios valdžios panaudos visas reikalingas priemones josios nuėmimui. Tame procese bus įvėlti labai svarbūs darbo unijų interesai.

Mes specifiskai kreipiame dėmesį į tą faktą, jog reikalingos yra priemonės, kad: Patraukti atsakomybėn visus karo kriminalistus.

Likviduoti visą nacijų sistemą ir išnalkinti visas nacijų organizacijas.

Padėti Jungtinių Tautų kontrolėn netik Vokietijos sunkiąją pramonę, bet taipgi Vokietijos transporto sistemą, bankinę sistemą ir Vokietijos žemės ir nuosavybės, kurios priklauso Vokietijos trustams ir karteliams ir junkeriams.

Si pasaulinė konferencija karštai sveikina tarkininkškų valdžių paskelbtąjį pasiryžimą pravesti gyveniman Atlanto Carterio principus, pripažįstant ir ginant visiemis žmonėms teisę pasirinkti valdžią, kurioje jie gyvena.

Mes neabejojame, kad Vokietiją okupuojančios valdžios panaudos visas reikalingas priemones josios nuėmimui. Tame procese bus įvėlti labai svarbūs darbo unijų interesai.

Mes specifiskai kreipiame dėmesį į tą faktą, jog reikalingos yra priemonės, kad: Patraukti atsakomybėn visus karo kriminalistus.

Likviduoti visą nacijų sistemą ir išnalkinti visas nacijų organizacijas.

Padėti Jungtinių Tautų kontrolėn netik Vokietijos sunkiąją pramonę, bet taipgi Vokietijos transporto sistemą, bankinę sistemą ir Vokietijos žemės ir nuosavybės, kurios priklauso Vokietijos trustams ir karteliams ir junkeriams.

Laiska

M. Dolina
Lietuvos ma-
siuntė (S. J.
seseris S. J.
bu gibe. Pa-
kėtyje, per
K. Mažulka-
— Red.

LA
Ragys
pjičio 1944
Mano Mė-
Smeig
jims tu
ru ir va
kaip at
tavo sen-
se.

Niekad
gyvenai
tragedij-
Zudųjų ir
m. iki 1944
Vis tuob-
vokiečių
kart. In
valdavo
Jena. Vise
hektaru
hitevan-
dėmė —
jo. B. J.
nakti. K.
nės. K.
dėda. B.
žmogus
das. K.
Saksom-
Išvele. B.

O. H. L.
tos tokas
žmogus
gramo. K.
gramo. K.
mo nully
my. G.
gustis du-
šakom: m
per dvi sav
(Kilogra-
gramų, tai
tadalis.)

Ką turė-
vian ut
nebuvo ku-
laikau ir
ti 20 mar-
tams. Bais-
venti.

Saulyn-
Kai tik
pirmiausia
su karliu-
rė su lopot-
kui vokieč-
nės į kal-
biednesi-
vių. Katric
ko tuos pe-
mušė.

Gegužio 1
Hill. Niugu
tojo "Red"
liaus gele-

Laiškas iš Lietuvos Aprašo Nacių Darbus

M. Bulasienė iš Tarybų Lietuvos miestelio Prienų atsiuntė šiek tiek laiško savo seserei S. Jankienei Pittsburghe, Pa. Šį nepaprastą laišką persiuntė Laisvei J. K. Mažukna iš Pittsburgho. — Red.

LAISKAS

Rašytas laiškas 24 d. rugpjūčio 1944 metų.

Mano Mylima Sesele! Siunčiu nuoširdžius linkėjimus tau, tavo mylimam vyrui ir vaikeliams; ir aprašau, kaip aš likau gyvoje Lietuvoje, tavo sesuo Marina Prienuose.

Niekad negalvoju, kad išgyvensiu trejus metus tokio tragedijos gyvenimo, žmogūdynių ir kančių nuo 1941 m. iki 1944 liepos mėnesio. Vis laukiau, kad ateis ir ves vokiečiai susaudoyt ar pakart. ba mūsų vokiečių valdovai buvo pasirašę Hitleriui visus turinčius iki 8 hektarų žemės išduoti. Tai Hitlerininkų režimas taip ir darė — šaudė, o pakartieji žmonės po tris dienas kabėjo. Biskų kiek geresnį namą naktmis apsupa paime žmonės iš lovos, arėtuojai ir duoda tiek "bananų," kad žmogus pasidaro visas juodas. Kaip anglis: paskui į Saksoniją (Vokietijos dalį) išveža, ten badu mirina.

Maisto Kiekis

O ir Lietuvoje buvo duotos tokios maisto kortelės — žmogui per mėnesį turėdavo kilogramo cukraus, pusę kilogramo krūmų, pusę kilogramo miltų ir žirnių ir 200 gramų duonos per dieną, sudėgusios duonos ir pusiau su šakom; mėsos 250 gramų per dvi savaites.

(Kilogramas yra 1,000 gramų, tai dar svarai ir penktadalis.)

Ką turėjau, viską pardaviau ant lašinių, ba kiaušiu nebuvo kuom serti. Sūniuką laikau ir už tą reikėjo mokėti 20 markių mokesčių metams. Baisiai buvo sunku gyventi.

Suodynai ir Koriniai

Kai tik atėjo vokiečiai, pirmiausiai šaudė likusią rusų kariuomenę, o žydus varė su lopetomis užkasti. Paskui vokiečiai vežė mūsų žmones į kalėjimą, kurie buvo biednesni: tušė iki pusgyvių. Katrė vokiečiams patiko, tuos paleido, o kitus užmušė.

Šie ir mane buvo paėmę, ir aš ant senatvės gavau sėdėti už tai, kad lenkiškai kalbėjau; jie būtų ir mane užmušę, ale pas mane buvo du laiška nuo žentų, lietuviškai rašyti; tie du laiška išgelbėjo mano gyvybę.

Vokiečiai susaudo mano mylimiausią dukterį Sofiją 1944 m. sausio 29 d. 8 valandą ryto. Ji buvo įskusta už politiką, ir voliški būdai ir nukankino; kad jiems Dievas nepadėtų, kad ir juos taip badu kankintų ir suaudytų, kaip jie kankino tūkstančius tūkstančių žmonių ir laido mirėla mirino.

Aš buvau nuvažiauvusi į Kauną, mačiau per kalėjimo langą — stovėjo mano dukterė ir kiti kaliniai, nepanašūs žmogų. Apalpu pamačius. Mane prikėlė ir verčiau krūvinomis asaronis.

Mano mylimoji sesele! Pragyvenau arti 60 metų, bet tokių banditų, tokių būdelių nebuvau mačiusi, kaip vokiečiai.

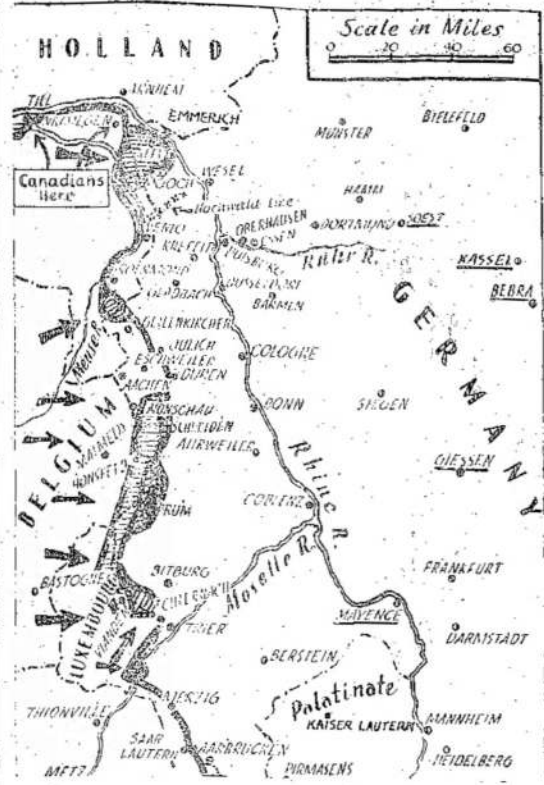
Teroras ir Masiniai Žudymai

Hitlerininkai prika bino mūsų žydėliams tam tikras žvaigždes užpakalyje ir priekis. Jiems nevalia buvo šaigatvais eiti: neduodavo jiems valgyti, o kas duodavo, tą tuoj nušaudavo. Sušifruota, pajudavo, negalima buvo į juos pažiūrėti.

Mūsų Prienų žydėliams vokiečiai įsakė per dvi valandas sunėsti 25,000 rublių; paskui surašė jų turta; vienus išvežė į Kauną, nuvežė į Ketvirtąjį fortą ir sušaudė jaunuolius vyrus ir moteris, o vidutinio amžiaus paėmė ir nuvarė į kazarmes Prienuose. Prienuose davė jiems kastuvus ir liepė kasti duobes. Jie iškasė dvi didelės duobės; tada pirmiausiai juos sušaudė, o paskui varė mirt pulkais kitus vyrus, moteris ir mažus vaikučius. Tų moterų verkimas, mažų vaikų spieginimas — Sodoma ir Homora!

Gyvų Laidojimas

Atvaro prie duobės ir liepia nusirengti. Prienų žydėlis Damskis nenusirengė; jį pasakė: Ne jūs mane aprengete, ne jūs mane nurengsite. Už tai gavo buožę ir galvą. Kitas lopeta davė ir pusiau perkirto galvą, net smegenys ištiško, ir įmetė jį į duobę; privertė dvi duobes

Sis žemlapis parodo, kur kovojo Pirmoji kanadiečių armija. Pastaruoju metu, kaip matote, ji pasivarė pirmyn apie 20 mylių, nepaisant palasto vandens.

4-tas Sūnų ir Dukterų Dragijos Suvažiavimas

TORONTO. — Ketvirtas Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Dragijos kuopų suvažiavimas įvyks šie vasarą. Jis turėjo įvykti peritais metais, bet buvo nukeltas vieniems metams, kadangi nebuvo tokių svarbių reikalų.

Sis žemlapis parodo, kur kovojo Pirmoji kanadiečių armija. Pastaruoju metu, kaip matote, ji pasivarė pirmyn apie 20 mylių, nepaisant palasto vandens.

žmonių, kaip maikų; užpylė chloru pusgyvius žmones ir užkasė žemėmis. Bekasant vienas išlindo iš duobės, kurio koja buvo sužeista; jis puolė ant kelių ir prašė, kad jam gyvybę dovanotų, bet budelis kišto lopeta per galvą ir įvertė į duobę ir užkasė. Cia per dvi dienas buvo užkasta bei užmušta apie 1,000 žmonių. Dar dvi dienas siubavo duobės. Po dviejų dienų įdubo duobės ir vėl ejo antru kartu užkasti. Antru sykiu užkasus, prasi-veržė kraujas. Vokiečiai sakosi esą dievobaimingi ir pas kožną kareivį ant diržo sakties yra žodžiai "Gott mit uns" — reiškia, "Dievas su mumis." Bet ir žydai, jų rabinai meldėsi, ale juos vis tiek sušaudė. Tai matai, mylimoji sesele, kokie yra tų "dievobaimingųjų" vokiečių darbiai. Sudie, sudie!

M. Bulasienė.

laiką, nes nuo laiko ir vietos priklauso suvažiavimo pasekmingumas. Visoms kuopoms reikia apdiskusuoti šiuos klausimus ir pareikšti savo nuomones del suvažiavimo datos ir vietos.

Paprastai, suvažiavimai įvykdavo rugsėjo mėnesio pradžioje, bet vėliau kai kurių kuopų buvo pasiūlyta, kad suvažiavimai įvyktų vidury vasaros, kada darbininkai gauna atostogas ir turi daugiau galimybių dalyvauti suvažiavime. Centro Komitetas svarstė suvažiavimo laiką ir negalėjo priieiti prie išvados, bet visviena pasilikio prie tos nuomonės, kad suvažiavimas įvyktų apie liepos mėnesio pradžią. Galutinis tarimas, tačiau, bus padarytas išgirdus kuopų nuomones.

Kas del suvažiavimo vietos, tai visi šios draugijos suvažiavimai įvyko Toronte. Sis suvažiavimas, tačiau, turėtų įvykti Hamiltone, nes Trečiasis suvažiavimas išskė obalsį, kad sekantis suvažiavimas įvyktų Hamiltone ir jis buvo suvažiavimo užtvirtintas.

Trim metams po suvažiavimo praslinkus, žmonių gyvenimo sąlygos ir kiti reikalai labai pasikeitė ir tos pasikeitusios sąlygos gali neigiamai atsiliepti ir draugijos suvažiavimui, jeigu jis būtų laikomas Hamiltone. Pavyzdžiui, kada dabar darbai eina pilnu tempu, daugumai torontiečių atstovų gali būti neįmanoma važiuoti į Hamiltoną.

Rengiantis prie suvažiavimo, pirmiausiai reikia išspręsti suvažiavimo vietą ir

Centro Komitetas, po ilgų diskusijų, priėjo išvados, kad suvažiavimas turėtų įvykti Toronte, nežūrint išneštos nuomonės Trečiame suvažiavime, kadangi Toronte būtų geresnės suvažiavimo pasekmės draugijai. Cia vietoje randasi visas Centro Komitetas. Cia randasi didžiausia kuopa, sudaranti diėsnę pusę draugijos narių. Sulig konstitucijos, Toronte kuopa turi teisę rinkti 18 atstovų. Cia yra nuosava svetainė ir yra kitokių patogumų. Nuvykus į Hamiltoną visam Centro Komitetui ir 18 kuopos delegatų, o prie to dar prisidėjus keletai delegatų iš kitų kuopų, hamiltoniečiams bus nemažai sunkenybių. Toronte tos sunkenybės niekas neįsta.

Tokios pat nuomonės laikosi ir Hamiltono kuopos valdyba.

Centro komitetas, pareiškęs šią nuomonę, neagituoja už tai, kad jis būtų likomas Toronte. Jam ne tik svarbu, kur jis įvyks. Jam svarbu, kad suvažiavimas duotų daugiau naudos ir neapsunkintų ko nors per daug. Kuopos prašomos duoti savo nuomones šiuo klausimu irgi.

J. Barėvas
C. K. Pirmininkas

VILNIEČIAI DALYVAVO SAVO ISLAISVITŲJŲ VADO LAIDOTUVESE

(Atkelta nuo 1 pusl.)
tų Lietuvos ir jos senosios sostinės išlaisvinimu iš po

vokiečių fašistinių įsiveržėlių. Lietuvos žmonės myli ir gerbia garbingą Trečiojo Baltarusijos Fronto kariuomenę ir buvusį jos komandierių generolą Černiakovskį.

"Kaip liūdna, kad išvakarėse taip ilgai lauktos galutinės pergalės mes stovime prie kabo šio žymaus armijos vado! Jis krito kovos lauke. Jis atidavė savo gyvybę už mūsų krašto laisvę ir nepriklausomybę. Bet jo garbė nemirs. Jo atmintis mumyse niekad neišdils! Prie jo kabo visi Lietuvos žmonės iškilmingai prisiekia: testi kovą iki užbalgos už didelį ir teisingą sieki, už kurį generolas Černiakovskis kovojo ir žuvo. Būti ištikimais savo krašto patrijotais; atiduoti visą savo energiją del jo laimės ir gerovės."

Gedvilas pareiškė, kad laidotuvių susirinkimas uždaromas. Aikštėj viešpatavo mirtina tyla. Buvo apie 80,000 žmonių. Lietuvos valdžios vadai ir Raudonosios Armijos generolai tuomet nulipo nuo platformos ir priėjo prie karsto.

Karstą lėtai leidžiant kapa, visos vėlavos buvo nuleistos žemyn. Tuomet buvo iššauta salvė iš šautuvų. Kaip kad to atgarsį, garsia-kalbiai išnešiojo, po aikštės per radiją atėjusią Maskvos artilerijos atsiveikini m o salvę.

Ant šviežio kabo buvo su-dėti visi vainikai.

Ontarijos Likerio Kontrolės Tarybos

PRANEŠIMAS

PAVIENIAMS LIKERIO PERMITŲ LAIKYTOJAMS

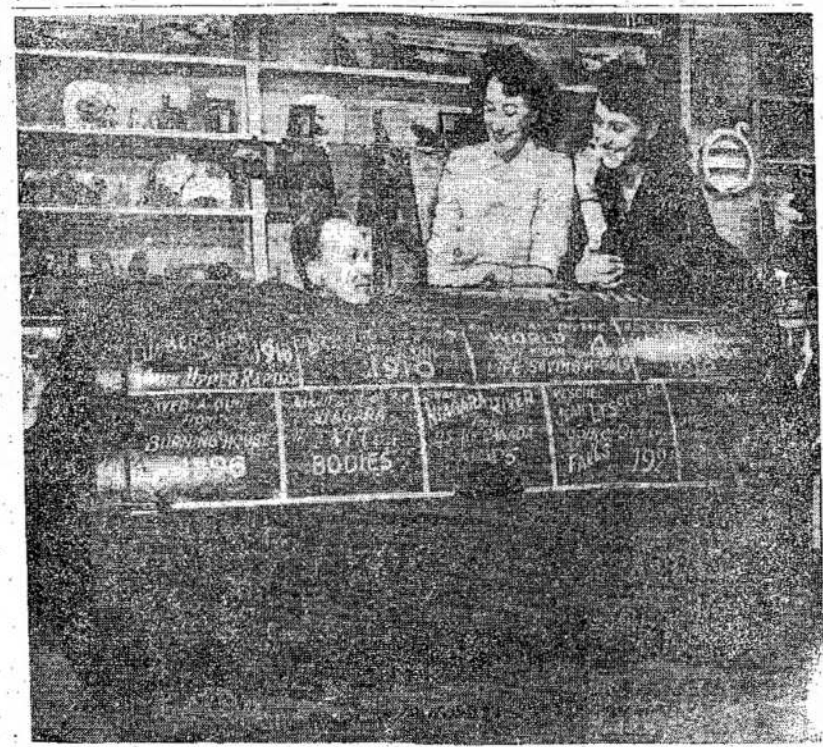
Nesunaikinkit

Jūsų Dabartinių Pavienių Likerio Permitų

Likerio Permitai bus PRATESTI (o ne išnaujo išduoti) iki kovo 31-mos, 1946 metų, padavus aplikaciją ir sumokėjus \$1.00 bile kurioje Likerio Kontrolės Tarybos parduotuvėje nuo kovo mėnesio 19 dienos, 1945 metų.

Nutarimas pratesti naudojimą dabartinių permitų sutaupyse nemažai popierio ir atspausdinimo išlaidų, taipgi supuls su šių dienų popierio taupymo politika.

WILLIAM G. WEBSTER
Chief Commissioner

Gegužio 14 dieną, "Red" Hill, Niagara upės užkariautojo "Red" Hill sūnūs, keičia geležiniame kubilė per Niagara vandenpuolį arba krjokli. Šiame paveiksle matote jį kyšant galvą iš to kubilio, kuriame jis plauks. Jo tikslas esąs sukelti pinigų del paminklo tėvui, kuris daug gera atliko gelbėdamas žmones iš upės.

Pranešimai

Montreal, Que.

Susirinkimas

LLD 47 kuopos labai svarbus susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 2 dieną, 8 valandą vakaro, 2573 Ontario St. E.

Visi nariai dalyvaukite ir atsiveskite savo draugus bei pažįstamus įrašymui į šią draugiją.

Kurie dar nemokėję narių mokesčių už šiuos metus, tai malonėkite užsimokėti. Pinigai labai reikalingi leidimui knygy ir žurnalui.

Valdyba

Gražus Koncertas

Lietuvių Vytauto Klubas ir Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija rengia labai gražų koncertą, kovo 4 dieną, 5 valandą po pietų, Klubo svetainėje, 2161 St. Catherine St. E.

Koncerto pelnas eis pasiuntimui dovanų lietuviams kareiviams Kanados armijoje užjūryje.

Programa susidės iš labai įdomių numerių. Bus du veikaliukai, dainuos Aido ir Jaunimo chorai, duet ai kvartetai ir bus kitokių dalykų.

Visus Montrealo lietuvius kviečiame dalyvauti. Įeiga 40 centų.

Rengėjai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks kovo 4 dieną (sekmadienį), 2 valandą po pietų, 160 Claremont St.

Visi nariai ir simpatikai kviečiami dalyvauti. Yra svarbių reikalų apdiskusavimui.

Valdyba

Delhi, Ont.

Susirinkimas

SDKLSPD 6-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 4 d., Standard Hotel, Delhi.

Susirinkimas prasidės 2 val. po pietų. Kviečiame visus narius dalyvauti ir užsimokėti na-

rines duokles, kad neliktumėt suspenduoti.

Valdyba

Torontietės Rengias Pagerbti Karžyges

TORONTO. — Raudonojo Kryžiaus moterų ratelis ruošiasi apvaikšioti tarptautinę moterų dieną — Kovo Aštuntą.

Si diena anksčiau būdavo apvaikšioti kaip kovos diena už moterų teises. Lankui bėgant, beveik visur moterų gavo lygias teises su vyrais. Šiandien Kanadoje jau beveik nėra skirtumo tarp vyrų ir moterų, kas liečia teises.

Šio karo metu moterų įrodė, kad jos gali prisitaikyti prie sunkiausių sąlygų ir kovoti net karo frontuose. Daugelis karžygių moterų atidavė savo gyvastis karo laukuose kartu su vyrais už žmonių laisvę.

Toronto lietuvės moterų todėl tą dieną švėsdamos pareiškė pagarbą toms moterims, kurios krito kovoje, o ypač mūsų sesutes Lietuvoje, kurios su didžiu pasiryžimu kovojo partizanų eilėse ir garbingai nešė laisvės vėliavą dėl Lietuvos žmonių.

Parengimas įvyks lietuvių salėje, 160 Claremont St., kovo 11 dieną vakare. Komitetas deda pastangas, kad parengimas turėtų gražią programą. Moterų ruošiasi duoti tokią programą, kurios jos niekad nedavė.

E. Laurusevičienės pastangomis, yra ruošiamas perstatyti įdomus spektaklis. Taipgi komitetas atsikreipė į Bangos chorą, kad jis prisidėtų su savo moterų choru. Užkietimas priimtas ir jau yra parinktos puikios dainos tai dienai. Tos dainos dar negirdėtos Toronte.

Zvaigždės choro mokytoja Linartaitė sutiko sumokinti moteris sudainuoti tas dainas, kadangi Bangos choras rengiasi prie operetės ir jo mokytoja yra labai užsiėmusi. Komitetas už tai labai dėkingas Linartaitė.

Taipgi turėsime ir solistę — Heleną Degutienę. Bus ir duetų.

Taipgi, moterų parengimas bus labai gražus.

A. Ylienė

Šlaityklt ir Platinlt
LIAUDIŲ BALSAS

Ši mergina, pašydama mar-gutį, primena visiems kana-diečiams, kad jau laikas pa-sirūpinti vėlykinėmis dova-nomis užjūryje esantiems ka-reiviams.

Smetonaciai Pasisaukė Talkon Poną Profesorių

TORONTO. — Vasario 18 tarybininkai minėjo dvidešimt septintą Lietuvos nepriklausomybės sukaktives ukrainų svetainėje ant Bathurst St. Bet tas minėjimas buvo tikrai proga jiems šmeižti Lietuvos išvaduo-tą ir dabartinę Lietuvos valdžią.

Parengimo pirmininkė S. Batkienė, perskaitysi programą, pažymėjo, kad šis paminėjimas minimas Lietu-vai esant pavergtai. Ji nesigalėjo bauriausiu žodžiu Sovietų Sąjungai ir komunis-tams. Girdi, kam rusai užė-mė Lietuvą. Jai norėtųsi, kad Lietuvoj būtų načiai, kurie davė valią smetonininkams siausti prieš darbo žmones.

Choras sugiedojo Britani-jos ir Lietuvos himnus.

Pirmas kalbėjo miesto majoras Saunders, kuris ma-tomai fašistams nepatiko. Jis išgyrė lietuvius ir dabartinę Lietuvos sovietinę valdžią. Girdi, dabartinė valdžia mo-kinsianti angliškai visose mokyklose.

Antras kalbėjo save skel-biąs Lietuvos konsulu, nors jis yra ne lietuvis. Nebėra ir Smetonos, kuris jį paskyrė konsulu, o jis vis dar laikosi to titulo. Žmogus neturi gėdos. Jis skaitė iš rašto lie-tuviškai. Kažin kas jam tą kalbą parašė. Kaip anglo skaitymas išsina lietuviškai, galima kiekvienam įsivaiz-dinti. Jis pats nežinojo, ką jis skaitė, taipgi nieko nesu-

prato ir klausytojai. Raštas buvo toks ilgas, kad klausytojai pradėjo snausti be-klausydamai jo skaitymo.

Trečias kalbėjo profesori-us Kirkonel, iš Hamiltono. Jis yra plačiai žinomas kaip antisovietinis veikėjas ir vi-suomet maišosi su antisovie-tinėmis atėvių grupėmis. Y-patingai jis glaudžiai veiki ir tebeveikia su ukrainais fašis-tais. Tarybininkai žinojo, ką kviešti šmeižimui Sovietų Sąjungos.

Jis pliauskė, kad Sovietai 1940 metais išžudė Lietuvoj 350,000 lietuvių, o dabar, su-grįžę atgal, vėl išžudė 300,000 lietuvių. Prie to, 150,000 išdeportavę į Sibirą. Viso iš-eina 800,000 lietuvių. Jis šias skaitlines paėmė iš ame-rikiečių smetonacių biuleti-no. Žinias tam biuletinui, kaip jau visiems yra žinoma, teikia švedijon subėgusieji Hitlerio draugai. Apie nacius jis nei vienu žodžiu nepras-tarė.

Gaila, kad toks žmogus nešioja profesoriaus vardą. Jam tikty melagių profesori-aus vardas.

Smetonaciams tas melagis labai patiko. Batkienė labai

karštai padėjo jam už per-skaitymą amerikiečių mela-gių skelbiamų skaitlinių. Girdi, ji niekad negirdėjus ty skaitlinių. Aš pamenu Liau-dies Balse buvo rašoma apie tas smetonacių skelbiamas skaitlines jau geras laikas atgal. Tai nei jokia naujiena, o tik pakartojimas senų me-lų, Geobbelso propagandos.

Apie vokiečius buvo tiek pasakyta, kad jie buvę pri-versti užimti Lietuvą, kad išvaryti visus komunistus. Tarybininkai pasižadėjo dar-buotis iki tie komunistai bus išvyti iš Lietuvos ir vėl.

Ant pabaigos vedėjo Bat-kienė perskaitė rezoliuciją, reikalaujančią, kad komunis-tai išsikraustytų iš Lietuvos, o ją okupuotų Sovietų Valstijų kariuomenė. Rezo-lucija pasista Amerikos, Anglijos ir Sovietų valdžioms.

Tai matote, koks jų pro-tas. Jei ne Smetona, tai nėra ir Lietuvos. Tas faktas, kad Lietuva be Smetonos gali gy-verti šimtą kartų geriau, jiems neapina.

Paskutinis kalbėjo "po-nas" Jokubynas. Jis pasigy-rė, kad jis atstovauja 8 or-ganizacijoms. Tikrenybėje, tai jis atstovauja 8 ypapas, nes tie patys asmenys sudaro tas organizacijas, iš kurių dau-guma niekad nelaiko jokių susirinkimų.

Na, kad jis jau davė Liau-dies Balsui ir visiems pažan-giems lietuviams, tai davė. Iš kur jis ištraukė tokius baurius žodžius. Tas žmo-gus jau netekęs bent kokio žmoniškumo.

Ant galo jis kreipėsi aukų tam jų biurui, kuris skelbia negirdėtus melus apie Lie-tuvą.

Tai matote, kokie tie ta-rybininkai. Visas pasaulis kovoja, kad išnaikinti fašiz-mą, visą tą biurų brudą, o jie bando gelbėti jį.

Draugai ir draugės. Salin-kitės nuo to brudo, kad nesu-teptumėt savo vardo.

Pagebėkim Lietuvai prisi-dėdami prie pažangių Kana-dos lietuvių judėjimo, kuris pasiuntė Lietuvai paramos jau už kokius \$25,000, skai-tant su drabužiais. Jis nu-pirko ambulansą, pasiuntė maisto ir drapanų, dabar vėl išsiuntė medikalių instru-mentų ligoninėms už \$7,200. O ką fašistai davė Lietuvai? Jie siunčia aukas Hitlerio bernams į švediją, kad dau-giau šmeižtų paskleisti prieš darbo žmonių Lietuvą.

Stokit visi į talką Lietu-

vai atstatyti viską, kas bu-vo sugriauta karo metu ir hitlerininkų. Po karo bus ga-lima nuvažiuoti Lietuvon. Ar bus malonu apsilankyti tenai, jei nebūsi nieku ne-padėjęs jai?

Ten Buvęs J. V.

Iš Sūnų ir Dukterų Draugijos Veikimo

TORONTO. — Kažin kas kaltas, bet nebuvo aprašytas metinis Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos susirinkimas, kuriam buvo per-rinkta valdyba ir tarta daug svarbių reikalų. Už tai aš nors trumpai prisiminiau apie jį, kas buvo matyti iš protokolo, skaityto vasario 18 susirinkime, ir kitus da-lykus.

Visų pirmiausia, į valdybą buvo išrinkti: Maikis Guoba, pirmininku; S. Karvelis, proto-kolų raštininku; Ch. Povilaitis, finansų raštininku; A. Morkis, išdininku; J. Ziulys, Karosas ir Miskūnas — kon-troleriais.

Taipgi buvo perrinktos vi-sos komisijos. Kadangi jų gana daug, tai visų nesumi-nėsiu. Bet manau svarbu vi-soms draugijoms žinoti, kas yra salės gspadoriais. Jais išrinkti Karpavičius ir Mar-cinkevičius. Reikale kreipk-tės pas juos.

Siame susirinkime iš Cent-ro Komiteto raporto paaiš-kėjo, kad draugijos išdas paaugo \$1,764. Bendrai dabar draugijos kapitalas sie-kia \$16,180. Draugija paaug-o ir nariais.

Susirinkime buvo plačiai kalbėta draugijos vajuos rei-kalu. Centro Komiteto sekre-torius J. Kėvėža pranešė, kad vajininkams yra skiria-mos dovanos už atsižymė-mą. Išrinkti 8 vajininkai. Kurie dar nepriklausote, dabar proga įsirašyti.

Toliau buvo iškeita, kad šiomet sukanka draugijai 33 metai. Nutarta surengti didelį balių atžymėjimui šios

Apšvietos Komisija Surengė Paskaitą

TORONTO. — Vasario 23 dieną, bendro pažangių To-ronto lietuvių organizacijų apšvietos komisija surengė paskaitą temoje "Nuo Tehe-rano iki Jaltos." Prelegentu buvo V. Strazevičius.

Jis labai nuosekliai išdė-s-tė įvykius po Teherano kon-ferencijos ir Britanijos kon-servatyvų atsinesimą linku paluosotų šalių, stengian-tis sudaryti juose kaip galint konservatyviškesnes vyriau-sybes. Geriausių pavyzdžių tos politikos buvo Graikija.

Ta politika, žinoma, kėlė daug nerimasio Juigtinių Tautų tarpe ir grumojo jų vienybei. Bet Jaltos konfe-rencija visas baimes išsklai-dė. Prelegentas gana plačiai išaiškino, kas buvo nutarta Jaltos konferencijoj. Kadangi apie tai buvo rašyta, tai čia nerašysiu apie tai iš pre-legento kalbos.

Po paskaitos buvo klau-si-mai ir diskusijos, kas parodė torontiečių susidomėjimą įvairiais klausimais.

Apšvietos komisija nuta-rta rengti tokias paskaitas kas antrą penktadienį.

Reporteris

LIAUDIŲ BALSAS

Yra

Visų Lietuvių Draugas

sukakties.

J. Martinonis

Pardavimui

Parsiduoda dviejų flatų duplexas ant Moffat Ave. Flatai turi po šešius kamba-rius kiekvienas. Kiekviena-me yra trys atskiri miega-mieji, čerpėm grįsti toaletai, maistinės. Šiltu vandenu ap-šildomi, kaštanu padailinti.

Kreipkitės: 752 Brault Ave., Verdun, Que.

Tel. Ofiso — FR 9265 Valandos: 2 — 5 p.p. 7 — 9 v.v.
Namų — AM 9324 Ir sulgi susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas
2552 ROUEN ST. — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Tel. BEhairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—8 vak.
Ir sulgi susitarimo. Išskiriant seštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas
Turis savo ligoninę, egzaminuoja ir gyduo įvairias ligas.
Daru visokias operacijas ir peršvietimus (X - Ray).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams pagimta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Tel. LA 4441

Daktaras H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVISKAI
Valandos: 2—4 val po piet, 7—8 val vak. Ir sulgi susitarimo
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį metų Fraktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių L'gy ir Akuserijose
5337 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

LIEUVIŲ JAUNIMO KLUBAS
Rengia

Perstatymą

šeštadienį, Kovo 3 Dieną
160 Claremont St.
Bus Suvaidinta Labai Juokinga Komedija
"AS NUMIRIAU"
Po Vakcinimo Seks Šokiai
Sokiams griešmągi muzika
VISI KVIECIAMI ATŠILANKYTI
Pradžia 7.30 val. vakaro. Rengėjai

Tel. VA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio,
įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvs net \$55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Tel. HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve

Ve. inij Ligu Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 ST. DENIS STREET
MONTREAL, QUE.
Netoli Dorchester St.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išlia-
akių nervus, nuo kurių pa-
reina nervuotumas ir gal-
vos skaudėjimas. Pritaiko
akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Mary Lee Flower Shop

GRAZIOS SVIEZIOS ROZES \$2.00, \$3.00 ir \$4.00
UZ TUZINA
GRAZIAI SUDARYTI BUKETAI DEL MOTERŲ
50 C. IR DAUGIAU
PRISTATYMAS Veltu
1259 MEURY ST. — Tel. HARbour 3473
Montreal, Que.

Isigykit Savo Namus

PARSIDUODA ĮVAIRŲ NAMŲ,
SU GEROMIS ĮEIGOMIS

2 flatų duplex, nauji, nuo \$6,700 aukšty
3 flatų nuo \$6,800 aukšty
4 flatų duplex nuo \$9,800 aukšty
4 flatų duplex, nauji, moderniški, nuo \$11,300

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame proferėjų ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

324 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. York 5558; sekmadieniais ir
vakarais po 8.30: York 4449
Mr. E. Bennett, Manager